

K1-REGELVERKET

– ETT KOMPLICERAT FÖRENKLINGSPROJEKT

Kandidatuppsats i Företagsekonomi

Bulduk Akdemir
Carolina Mattsson
Marie Östman

VT 2008KF28

HÖGSKOLAN I BORÅS
INSTITUTIONEN FÖR DATA- OCH AFFÄRSVETENSKAP

Förord

Vi hade i uppsatsprocessen inte klarat oss utan de informanter som hjälpt oss med värdefulla erfarenheter och åsikter. Vi vill tacka dessa informanter för att de tagit sig tid och besvarat våra frågor. Vi vill också tacka våra handledare och opponenter som kommit med välgrundad kritik som hjälpt oss att kontinuerligt förbättra uppsatsens innehåll. Tack!

Borås den 19 maj 2008

Bulduk Akdemir

Carolina Mattsson

Marie Östman

Svensk titel: K1-regelverket – Ett komplicerat förenklingsprojekt

Engelsk titel: K1 set of regulations – A complicated project of simplification

Utgivningsår: 2008

Författare: Bulduk Akdemir, Carolina Mattsson och Marie Östman

Handledare: Pernilla Lundqvist och Sten-Eric Ingblad

Abstract

The European Union (EU) makes major efforts to simplify for the small and medium-size companies. As a consequence of this combined with growing influences from international accounting standards, The Swedish Accounting Standards Board (Bokföringsnämnden, BFN) initiated a project aimed to simplify the Swedish economic accounting system.

A revision of BFN:s normative system was made during 2004, which resulted in the K-project. Four new sets of regulations will be made which are built on a division of the companies into four different categories, depending on size and type of company. These provide a choice of a fixed set of regulations for each company within its specific category. The K1 set of regulations were implemented in January 2007, and this is exclusively designed for smaller private firms and trading companies, where the part owners are natural persons. The implementation of this new set of regulations is still voluntary.

BFN:s K1 set of regulations have been severely criticized from various points of views. The fact is that the major part of the administrative accounting work in the smaller companies is still carried out by accounting consultants. This indicates that the expected simplifications have either not been extensive enough or not enough comprehensive to make it possible for smaller companies to handle their accounting without consultants.

In the light of these facts we have chosen to focus this paper on the K1 set of regulations. The research is based on the following question: “How should the K1 set of regulations have been designed to obtain more penetrating power by the entrepreneurs and accounting consultants?” We have surveyed how the accounting consultants work with and debate on the K1 set of regulations, if the criticism is legitimate, and if the K1 set of regulations could have been designed differently to serve its purpose. We have got the results from a qualitative method of research with a hermeneutic viewpoint.

Despite various opinions on the K1 set of regulations, the informants generally agreed on that the new K1 set of regulations should really not have been too complicated or demanding to implement, especially not for the accounting consultants. The overall opinion was, regardless the simplification work, that there still are difficulties to overcome before the companies will be able to handle the complete accounting work

without consultancy. During the essay process we have got suggestions of further simplifications and we have come to the conclusion that attitudes and convenience underlying the facts that the K1 set of regulations not have been implemented.

This essay is written in Swedish.

Keywords: accounting consultants, improvements, K1 project, K1 set of regulations, simplifications, The Swedish Accounting Standards Board

Sammanfattning

Europeiska Unionen (EU) gör stora ansträngningar för att förenkla för de mindre och medelstora företagen. Som en konsekvens av detta samt att internationella redovisningsstandarder har fått ett allt större inflytande har Bokföringsnämnden (BFN) startat ett förenklingsarbete inom redovisningsområdet i Sverige.

År 2004 gjorde därför BFN ändringar inom sitt normgivningsområde och startade arbetet med att utveckla det senare så kontroversiella K-projektet. Detta ska resultera i fyra nya regelverk, där företagen har delats in i fyra olika kategorier efter storlek och företagsform, med ett specifikt regelverk för respektive kategori. Företagen ges på detta sätt möjligheten att inom sin respektive kategori använda sig av ett samlat regelverk. K1-regelverket trädde i kraft den 1 januari, 2007 och är specifikt utformat för mindre enskilda näringsidkare och handelsbolag, där andelarna innehas av fysiska personer. Tillämpningen av detta nya regelverk är idag fortfarande frivilligt.

BFN:s K1-regelverk har kritiserats utifrån flera olika synvinklar. Det har ifrågasatts om en förenkling verkligen har uppnåtts. Det är även tveksamt om regelverket verkligen är utformat på ett sådant sätt att mindre och medelstora företag på egen hand och utan svårigheter kan använda sig av det. Fakta talar för att den största delen av det administrativa redovisningsarbetet i de mindre företagen fortfarande idag utförs av redovisningskonsulter.

Mot denna bakgrund har vi valt att fokusera vårt arbete på K1-regelverket. Forskningsfrågan har vi formulerat på följande sätt: ”Hur borde K1-regelverket ha utformats för att få mer genomslagskraft hos företagarna och redovisningskonsulterna?” Vi har velat få fram hur redovisningskonsulterna arbetar med och resonerar kring regelverket samt om kritiken mot projektet är berättigad och om regelverket hade kunnat utformas på ett bättre sätt. Vårt resultat har vi fått fram genom att vi har arbetat enligt en kvalitativ undersökningsmetod där vi har haft ett hermeneutiskt synsätt.

Trots att åsikterna om K1-regelverket var blandade var informanterna helt överens om att en implementering av detta nya regelverk inte skulle vara komplicerat eller krävande, åtminstone inte för redovisningskonsulter. Den samlade uppfattningen var dock att det fortfarande, trots förenklingsåtgärder, anses för svårt för att företagen på egen hand ska kunna sköta hela redovisningsarbetet. Vi har under uppsatsprocessen fått förslag på ytterligare förenklingar för berörda parter och även fått en insikt om att det är mycket attityder och bekvämligheter som gör att K1-regelverket inte har implementerats.

Nyckelord: Bokföringsnämnden, förbättringar, förenklingar, K-projektet, K1-regelverket, redovisningskonsulter.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Problemdiskussion och problemformulering.....	2
1.3	Syfte.....	3
1.4	Avgränsning.....	3
1.5	Uppsatsens fortsatta disposition.....	3
2	Uppsatsprocessen	5
2.1	Vårt vetenskapliga förhållningssätt.....	5
2.2	Vår vetenskapliga undersökningsmetod	5
2.3	Vår vetenskapliga ansats.....	5
2.4	Datainsamling	6
2.5	Intervjuer.....	7
2.6	Val av informanter	7
2.7	Giltighetsanspråk	8
3	Teoretisk referensram	9
3.1	Redovisningskonsult.....	9
3.1.1	<i>Sveriges Redovisningskonsulters Förbund</i>	9
3.1.2	<i>Branschorganisationen för revisorer och rådgivare</i>	10
3.2	Bokföringsnämnden.....	10
3.3	Ny normgivning.....	11
3.4	K1-regelverket	12
3.5	BFN:s vägledning för enskilda näringsidkare	13
3.6	Exempel på förenklingar.....	14
3.6.1	<i>Kontant- och faktureringsmetoden</i>	14
3.6.2	<i>Val av kontoplan</i>	15
3.6.3	<i>Inventarier av mindre värde</i>	15
3.6.4	<i>Periodiseringar</i>	16
3.7	Deklarationsblanketter	16
3.7.1	<i>NI-blanketten</i>	17
3.7.2	<i>NE-blanketten</i>	17
3.8	Kritik.....	18
3.9	Sammanfattning av den teoretiska referensramen	19
4	Empiri	21
4.1	Presentation av informanterna	21
4.1.1	<i>Informant 1</i>	21
4.1.2	<i>Informant 2</i>	21
4.1.3	<i>Informant 3</i>	22
4.1.4	<i>Informant 4</i>	22
4.2	Sammanställning av intervjuerna.....	22

5	Analys	31
5.1	BFN:s K-projekt.....	31
5.2	Positivt och negativt med K1-regelverket.....	31
5.3	Bakomliggande orsaker till varför K1-regelverket inte används.....	32
5.4	Har BFN misslyckats med K1-regelverket.....	33
5.5	Ytterligare förenklingar	34
6	Resultat	35
6.1	Slutsatser	35
6.2	Avslutande diskussion	36
7	Källförteckning	38
7.1	Litteratur	38
7.2	Elektroniska källor	38
7.3	Speciella dokument.....	41
	Bilaga 1 – Intervjufrågor	42
	Bilaga 2 – Förenklat årsbokslut	43
	Bilaga 3 – NE	44
	Bilaga 4 – N1	46

Förkortningsordlista

BFL	Bokföringslagen
BFNAR	Bokföringsnämndens allmänna råd
BFN	Bokföringsnämnden
EU	Europeiska Unionen
FAR SRS	Branschorganisationen för revisorer och rådgivare
FEE	Fédération des Experts Comptables Européens
IAS	International Accounting Standards
IFAC	International Federation of Accountants
IFRS	International Financial Reporting Standards
IL	Inkomstskattelagen
K	Kategori
NRF	Nordiska Revisorsförbundet
RR	Redovisningsrådets Rekommendation
SKV	Skatteverket
SRF	Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
ÅRL	Årsredovisningslagen

1 Inledning

I inledningen ges en bakgrundbeskrivning till uppsatsens ämnesområde. Detta ämne diskuteras i form av ett problem, vilket mynnar ut i den forskningsfråga som uppsatsen bygger på. Därefter definieras syfte, avgränsning samt vilken målgrupp uppsatsen riktar sig till. Kapitlet avslutas med en disposition av uppsatsens olika delar för att ge läsaren en bild av uppsatsen fortsatta uppbyggnad.

1.1 Bakgrund

Europeiska Unionen (EU) gör stora ansträngningar för att förenkla för de mindre och medelstora företagen. Det pågår flera förenklingsprocesser som drivs av EU-kommissionen. De har bland annat insett att de kostnader mindre företag har för administrativt arbete är orimliga. EU har satt upp ett mål som innebär att innan 2012 ska dessa kostnader ha minskat med 25 procent för unionens företag. De positiva effekterna av förenklarna tros dock få effekt först på längre sikt (Skough, 2007).

Med syftet att tillgodose behovet av ett förenklat regelverk beslutade Bokföringsnämnden (BFN) i februari, 2004 att ändra inriktning på sitt normgivningsarbete och började därmed att arbeta med ett förenklingsprojekt. Projektet går ut på att ta fram fyra kategorier av samlade regelverk, vilka benämns kategori 1, kategori 2, kategori 3 och kategori 4 (K1, K2, K3, K4). Förenklingen i projektet ligger i att företagen kan välja ett av de samlade regelpaketen istället för de tidigare reglerna som är uppbyggda per område. Regelpaketen ska också vara beskrivna på ett lättförståeligt sätt. Kategorierna baseras på företagsformen samt storleken. När kategorierna är färdigställda är syftet att företagen ska ha möjlighet att välja ett samlat regelverk inom sin grupp (BFN, 2004b).

BFN har tre arbetsområden inom K-projektet, vilka är associationsrätt, beskattning och bolagsrätt som ska omfattas av förenklingsarbetet. Främst tittar de på förslag till förenklingar som gynnar företag och på besparingar som gynnar staten. Bo Åsell, ordförande i referensgruppen för förenklingar, önskar att hela branschen ska bli aktiv i BFN:s K-projekt. Han anser inte att de förslag gällande förenklingar som regeringen har presenterat innebär någon revolutionär förändring för företagen (Precht, 2006a).

K1-regelverket vilket trädde i kraft 1 januari, 2007 berör mindre enskilda näringsidkare och enkla bolag. Dessa regler ska användas vid ett upprättande av ett förenklat årsbokslut, vilket får göras då nettoomsättningen

normalt uppgår till högst tre miljoner kronor. K2 vänder sig till mindre¹ aktiebolag, det vill säga sådana som inte definieras som större företag enligt årsredovisningslagen (1995:1554, ÅRL). BFN arbetar fortfarande med K2-regelverket som planeras träda i kraft 1 juli, 2008 eller 1 januari, 2009. K3 avser större företag och grundar sig på Redovisningsrådets rekommendationer (RR), RR 1-29, och BFN:s normer. K4 kommer att bygga på International Accounting Standards (IAS)/International Financial Reporting Standards (IFRS) med tillägg av svensk lagstiftning avseende den del som inte framgår av RFR 1 och RFR 2. För regelverken K3 och K4 finns ännu inget fastställt implementeringsdatum (BFN, 2004b).

1.2 Problemdiskussion och problemformulering

Inspirationen till vår uppsats har vi hämtat ifrån tidigare forskning. Vi uppmärksammade en uppsats genomförd på Borås Högskola år 2007 med rubriken ”Mindre komplex normgivning inom redovisning i framtiden? - med fokus på de nya K1-reglerna” skriven av Conny Hedberg och Sandra Petersson. Resultatet visade att trots ett stort behov av förenklade redovisningsregler för mindre företag så tillämpas inte det nya K1-regelverket, istället fortsätter flertalet företagare och redovisningskonsulter att upprätta redovisningen som tidigare. Majoriteten av de intervjuade redovisningskonsulterna var tveksamma till om BFN:s K1-regelverk verkligen lett till en förenkling. De tycker inte att K1-regelverket är tillräckligt bra utformat eller ger en tillräcklig grad av förenkling. Redovisningskonsulterna kommer antagligen att behöva tvingas in i det nya systemet för att en praktisk tillämpning av K1-regelverket ska ske. Ett förslag författarna gav på fortsatt forskning var därför att undersöka hur K1-regelverket skulle ha utformats för att redovisningskonsulterna ska börja använda det praktiskt (Hedberg & Petersson, 2007, s.42). Detta har vi tagit fasta på och valt som inriktning i vår uppsats.

Enligt den avlidne professorn Jan-Eric Gröjer är förenklingar något som är lätt att uttala sig om men svårt att genomföra. Alla vill ha förenklingar, men det får inte förenklas bara för förenklingens skull. Förenklingar handlar om att det skapas alternativ till det som redan finns och Gröjer hade därför åsikten att minimikrav där enbart de nödvändigaste kraven istället bör införas. Detta för att slippa de höga förväntningar som ställs på ett förenklat regelverk. Han var tveksam till att några större förändringar är genomförbara då endast en liten del av all onödig byråkrati för de mindre företag förenklas. Ofta slopas regler inom ett område för att sedan uppkomma i en ”ny skepnad” inom ett annat område. Han ansåg att om redovisningsreglerna skulle förenklas allt för mycket blir istället den

¹ ÅRL:s 1:a kapitel 3§

Större företag:

– Företag vars andelar, teckningsoptioner eller skuldebrev är noterade vid en börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad eller

– Företag som uppfyller mer än ett av följande villkor:

- a) Medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50,
- b) Företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 25 miljoner kronor,
- c) Företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50 miljoner kronor,

Mindre företag: Företag som inte är större företag.

rättvisande bilden åsidosatt. Förklaringen till att vi har komplexa redovisningsregler idag är för att de speglar den komplexa verklighet vi lever i (Precht, 2007).

Det finns två viktiga perspektiv att se förenklingsarbetet utifrån, företagarens och redovisningskonsultens. Ett av BFN:s syfte med K1-regelverket har varit att förenkla för företagaren. Det blir dock ett problem om reglerna trots förenklingar är för komplexa för företagaren att ta till sig och de väljer att överlåta arbetet till redovisningskonsulterna. Om detta är fallet så blir det istället redovisningskonsulten som tar beslutet ifall K1-regelverket ska användas. Vi har frågat oss varför fler redovisningskonsulter och företagare inte använder sig av K1-regelverket. Utifrån detta perspektiv har vi formulerat vår forskningsfråga vilken kommer att utgöra grunden för vårt uppsatsskrivande.

Forskningsfråga:

- Hur borde K1-regelverket ha utformats för att få mer genomslagskraft hos företagarna och redovisningskonsulterna?

1.3 Syfte

Utifrån vår tidigare kunskapsbas vill vi skapa en förståelse om K1-regelverket. Vi vill få fram hur redovisningskonsulterna arbetar med och resonerar kring regelverket samt om kritiken mot projektet är berättigad och om regelverket hade kunnat utformas på ett bättre sätt.

1.4 Avgränsning

Vi har avgränsat oss till K1-regelverket, en av BFN:s fyra kategorier, då denna kategori redan har trätt i kraft, vilket medför att mer information och erfarenhet finns tillgänglig. En stor del av undersökningen bygger på intervjuer med redovisningskonsulter. Därmed har vi bortsett från intervjuer med företagarna, då vi kommer åt företagarnas åsikter genom redovisningskonsulternas erfarenheter. Redovisningskonsulternas djupare kunskap och förståelse för regelverket borde kunna bidra med välgrundade åsikter och idéer. Alla intervjuer har gjorts i Göteborg. Detta för att dra nytta av den geografiska närheten och av det stora utbudet av redovisningskonsulter.

1.5 Uppsatsens fortsatta disposition

För att göra uppsatsens fortsatta uppbyggnad överskådlig, ges nedan en presentation av kapitelindelning och innehåll.

Kapitel 2 Uppsatsprocessen - Beskriver de metoder som uppsatsen praktiskt bygger på och motiverar sedan vårt fortsatta tillvägagångssätt.

Kapitel 3 Teoretisk referensram - Här läggs grunden till den empiriska undersökning som genomförts. Dessutom beskrivs K1-regelverket på ett teoretiskt sätt och vi går in på vad som bidrar till att det inte alltid uppfattas som ett förenklingsprojekt.

Kapitel 4 Empiri - Inleds med en presentation av informanterna. Därefter sammanställs deras åsikter under vardera intervjufråga.

Kapitel 5 Analys - Analyserar empirin som sedan återkopplas till vår teoretiska referensram.

Kapitel 6 Resultat - Analysen kopplas samman med vår problemformulering. Slutsatsen sammanfattar uppsatsens uppnådda resultat.

2 Uppsatsprocessen

Detta kapitel har syftet att ge en förståelse för hur vi resonerar i form av vetenskapligt förhållningssätt, val av undersökningsmetod och hur vårt förhållande mellan teori och empiri ser ut. Kapitlet avslutas med att ta upp reliabilitet, validitet och källkritik utifrån uppsatsens upplägg.

2.1 Vårt vetenskapliga förhållningssätt

Inom samhällsvetenskapen finns det huvudsakligen två inrättade förhållningssätt; positivism och hermeneutik. Positivismen är den vetenskapsteoretiska utgångspunkten för det naturvetenskapliga forskningsidealet medan hermeneutiken är en sammanfattande benämning på ett alternativt forskningsideal med sina rötter i humanistisk vetenskapsteori (Lundahl & Skärvad, 1999, s.36).

Vårt tillvägagångssätt är i enlighet med det hermeneutiska då vi har haft ett tolkande synsätt. Först skrev vi den teoretiska referensramen för att sedan gå ut i verkligheten och se hur teorin tillämpas. Detta ledde till att vi på ett effektivt sätt har kunnat se hur reglerna används i praktiken. Granskning av verkligheten har skett genom intervjuer. Utifrån intervjuresultaten har vi försökt att skapa en förståelse för att därefter komma fram till en slutsats. På så vis har vi skapat oss en djupare förståelse beträffande verkligheten.

2.2 Vår vetenskapliga undersökningsmetod

Det finns två huvudmetoder när det talas om vetenskapliga undersökningsmetoder inom samhällsvetenskapen, nämligen kvalitativa och kvantitativa ansatser. Det är utifrån frågeställningen som metoden väljs. Det vanligaste är att dessa två metoder framställs som relativt olika. Det är däremot viktigt att vara medveten om att trots olikheterna kan det i vissa fall vara en fördel att använda sig av båda metoderna i sin undersökning (Johannsen & Tufte, 2003, s.21).

Vi har velat skapa en djupare förståelse inom det specifika ämnet som vi har undersökt. Det har lett till att den kvalitativa metoden passar oss bäst. Vi ville skapa en diskussion med dem som vi intervjuat för att på så sätt förstå och tolka de problem som inte är självklara.

2.3 Vår vetenskapliga ansats

Inom samhällsvetenskaplig forskning är idealet att integrera teori och empiri, vilket dock kan vara svårt att uppfylla. Hur förhållningssättet mellan teori och empiri kan se ut

förklaras med tre ansatser; induktion, deduktion och abduktion. Induktion kallas för upptäckens väg medan deduktion är bevisföringens väg (Andersen, 1998, s.29).

Vi har i uppsatsprocessen använt oss av en abduktiv metod, vilket är en växelverkan mellan induktion och deduktion, med en hermeneutisk kunskapssyn. Vi har byggt intervjuerna utifrån den teoretiska referensramen. Därefter har vi tolkat empirin för att sedan återgå till vår teoretiska referensram. Syftet med uppsatsen har inte varit att bevisa en fastställd hypotes och vi har inte använt oss enbart av empiri. Vi har istället haft målet att skapa en ny insikt om hur regelverket borde ha utformats.

2.4 Datainsamling

En viktig del i undersökningar är att precisera den datainsamlingsteknik som planeras användas då olika tekniker ger olika typer av data. Andersen (1998, s.150) skriver om tre kriterier som kan användas för att skilja på olika datainsamlingsmetoder, huruvida data är:

- Kvantitativ eller kvalitativ
- Stimulidata eller icke-stimulidata
- Primär eller sekundär

Kvalitativ data karakteriseras av ”mjuk” data som oftast förekommer i korta eller långa texter som kräver bearbetning och tolkning (Johannessen & Tufte, 2003, s.69). Angående det första kriteriet har vi i huvudsak använt oss av kvalitativ data som har samlats in genom intervjuer.

Det andra kriteriet hänför sig till om informationen är utsatt för en stimuluspåverkan från undersökaren. Om en sådan påverkan har skett så pratas det om stimulidata och i annars fall kallas det icke-stimulidata. Ett exempel kan vara en intervju där frågeformuleringen kan påverka respondentens svar (Andersen, 1998, s.150). Då vi har lagt mycket fokus på intervjuer har detta varit en viktig aspekt för oss. För att påverka de intervjuade i så liten utsträckning som möjligt har vi fört öppna diskussioner istället för standardiserade och strukturerade möten. Med andra ord så har vi försökt styra samtalen så lite som möjligt inom ramen för vårt uppsatsämne.

Skillnaden mellan primär och sekundär data utgörs av vem som samlat in den. Om forskaren själv samlar in data, kallas det primärdata. Däremot om forskaren tar del av data som samlats in av någon annan för ett annat syfte kallas det sekundärdata (Andersen, 1998, s.150). Vi har använt oss av både primär- och sekundärdata under vårt uppsatsskrivande. Under intervjuerna har vi fått tillgång till primärdata genom förstahandsrapportering. Våra sekundärdata har bestått av böcker, artiklar, lagtexter mm.

2.5 Intervjuer

Enligt Denscombe innebär intervjuer flexibilitet vid själva intervjutillfället och lämpar sig bra för produktion av mer komplexa ämnen. Vid en semistrukturerad intervju finns det utrymme för informanterna att tala fritt och utveckla sina synpunkter runt uppsatta huvudfrågor. Enligt litteraturen har semistrukturerade intervjuer ”upptäckt” som mål snarare än kontroll. Dessa typer av intervjuer bygger oftast på personliga möten mellan forskare och informant. Fördelar med detta är att den information som erhålls endast härstammar från en källa och att intervjun kan kontrolleras under mötet. Det är däremot viktigt att som forskare tänka på att vara så passiv och neutral som möjligt under intervjuprocessen (Denscombe, 2000, s.135-136). Vårt empirikapitel har byggt på genomförda intervjuer. En semistrukturerad intervju har passat vår undersökning och vårt ämne bra och vi har därmed använt oss av denna intervjumetod.

Att formulera huvudfrågor och att vara väl förberedd är ett måste, en intervju får inte vara likställd med en konversation (Denscombe, 2000, s.130, 158). Våra nyckelfrågor formulerades och lämnades ut redan innan intervjutillfället. Det gjordes för att få ett större utbyte av informantens svar eftersom personen varit förberedd. Vi har också låtit informanten ta del av sammanställningen av informationen i efterhand. Om någon missuppfattning då skett har vi haft möjligheten att korrigera detta innan vidare analys görs.

Ljud ger en fullständig och permanent dokumentation, men för att kunna dokumentera den ickeverbala kommunikationen kan det också behövas skriftliga anteckningar. Informanten måste tillfrågas med försiktighet om ljudupptagning är okej då forskaren annars kan gå miste om viktig information om den intervjuade känner sig obekvämd med situationen (Denscombe, 2000, s.145-146). Vi har använt oss av ljudupptagning med kompletterande fältanteckningar på alla genomförda intervjuer.

Vi har sammanställt våra intervjuer med informanternas åsikter samlade under vardera intervjufråga. Med denna indelning kan läsaren lätt få en uppfattning om informanternas ställningstaganden vid specifika frågeställningar och om åsikterna skiljer sig åt mellan informanterna. Vi valde att utgå ifrån och diskutera omkring ett mindre antal frågor under intervjuerna, för att inte bryta ner intervjufrågorna i för små delar eftersom vi ville skapa en öppen diskussion.

2.6 Val av informanter

I kvalitativa undersökningar är syftet att åstadkomma mycket data av ett begränsat antal informanter (Johannessen & Tyfte, 2002, s.83). Vi har under uppsatsprocessen genomfört fyra intervjuer. Vi tyckte att det skulle uppfylla vårt informationsbehov i empiridelen. Detta gav oss möjligheten att se om majoriteten av informanterna hade lika eller olika åsikter.

Vi har valt att intervjua redovisningskonsulter och en revisor. Vår tanke var att samtliga informanter skulle vara redovisningskonsulter. Detta då redovisningskonsulterna i större utsträckning arbetar med kunder som innefattar mindre företag vilka ingår i K1. De får därmed en större möjlighet att använda sig av K1-regelverket än revisorerna. Vi har dock gjort ett undantag och tagit med en intervju med en revisor. Orsaken var en stor arbetsbelastning hos redovisningskonsulterna, då intervjutillfällena sammanföll med tidpunkten för deklarationer. Detta kommer inte att skada trovärdigheten i undersökningen, då denna revisor har jobbat med ett antal mindre företag och är insatt i deras redovisningssituation. Han är även påläst om K-projektet och K1-regelverket.

2.7 Giltighetsanspråk

Det är viktigt för forskaren att vara medveten om att data som används i undersökningen inte kan jämföras med verkligheten. Data är istället endast en observation och registrering av hur verkligheten uppfattas. Därmed blir en viktig del i undersökningen att bedöma hur bra och relevant samt hur tillförlitlig informationen är, därav kommer begreppen validitet och reliabilitet in (Andersen, 1998, s.23, 85).

Med begreppet validitet menas att man mäter det man avser att mäta. Det är ytterst viktigt att empirin är relevant för den problemställning som utgör grunden för forskningen. Reliabiliteten fastställer i vilken grad resultaten från en mätmetod eller från ett mätinstrument påverkas av tillfälligheter och visar därmed hur exakt vi mäter i praktiken. Mätningarna får inte innehålla otillförlitliga förhållanden (Andersen, 1998, s.85).

Validiteten i våra intervjuer har vi ökat genom att utgå från nyckelfrågor som härrör från uppsatsens problemdiskussion och vår problemformulering. Giltigheten har också till viss del tryggats på grund av personliga möten med informanten vid intervjutillfället. Vi har skickat ut intervjufrågorna en vecka tidigare vilket har gjort att informanterna har kunnat komma med väl genomtänkta svar vilket är viktigt för resultatet av undersökningen. Sammanställningen har sedan skickats ut till informanten för godkännande, för att motverka eventuella missuppfattningar.

Reliabiliteten i vår kvalitativa undersökning har varit svårbedömd, bland annat på grund av vår egen subjektivitet. Det har också haft betydelse att den här typen av undersökning är småskalig samt att den förlitar sig på intervjuobjektens kunskap och engagemang. En viktig del i vår uppsats har varit att försöka motverka att resultaten blir annorlunda beroende på om frågeställningarna skulle ha formulerats annorlunda. Dessutom har det saknats resultat från andra liknande forskningsprojekt att relatera till då vårt uppsatsämne är relativt nytt, vilket försvårar reliabiliteten ytterligare.

3 Teoretisk referensram

I detta kapitel presenteras vår teoretiska referensram och den information om K1-regelverket som utgör kunskapsbasen för vår empiriska undersökning. Här beskrivs bildandet av BFN och vilken roll nämnden spelar på redovisningsområdet. Dessutom ges en beskrivning av K1-regelverket, det förenklade årsbokslutet och BFN:s vägledning för enskilda näringsidkare. Kapitlet avslutas med kritiska synpunkter på K1-regelverket.

3.1 Redovisningskonsult

En redovisningskonsult är en person som självständigt biträder externa uppdragsgivare med redovisningstjänster och rådgivning. Arbetsuppgifterna är varierande och kan vara allt från att biträda en mindre eller större organisation med delar av bokföringen till att sköta all löpande redovisning. En redovisningskonsults arbetsuppgifter kan även vara att upprätta årsbokslut och årsredovisning samt att hantera skattebetalningar (Wallentin, 2006, s.408).

I Sverige finns det två organisationer som auktoriserar redovisningskonsulter, nämligen Sveriges Redovisningskonsulters Förbund (SRF) och Branschorganisationen för revisorer och rådgivare (FAR SRS). Nedan följer en beskrivning av dessa två organisationer.

3.1.1 Sveriges Redovisningskonsulters Förbund

SRF bildades 1936 och är den ledande branschorganisationen för redovisnings- och ekonomikonsulter i Sverige. Organisationen har cirka 4 300 medlemmar över hela landet som i sin tur biträder ungefär 200 000 svenska och utländska företag. SRF är dessutom en remissinstans inom ekonomi- och företagsfrågor och finns representerat i ett flertal normgivande organ (SRF, 2008).

En redovisningskonsult definieras av SRF som en extern konsult som yrkesmässigt och självständigt utför redovisningstjänster och tjänster inom ekonomi, beskattning och administration samt erbjuder utbildning inom dessa områden. Redovisningskonsultens ansvar är att utföra de erhållna uppdragen omsorgsfullt utifrån uppdragsgivarens intressen samt inom ramen för lagar, normgivning och god redovisningssed (SRF, 2004).

För att bli medlem i SRF och få titeln ”auktoriserad revisor SRF” krävs minst tre års oavbruten praktisk erfarenhet av redovisning och företagsekonomisk rådgivning. Det krävs även god kännedom av rättsreglerna rörande redovisning och beskattning. Praktiken ska ha genomförts på en redovisnings- eller revisionsbyrå eller ha inhämtats genom likvärdig praktik. En utbildning i form av deltagande i SRF:s kurs ”Högre Redovisningsekonom” eller motsvarande är också ett krav för medlemskap. SRF:s kurs kan ersättas av en treterminers eftergymnasial utbildning i relevanta ämnen (SRF, 2005).

Medlemskapet och auktorisationen gäller i tre år innan det måste ske en förlängning. Det som krävs för att få behålla medlemskapet och titeln är att den yrkande är yrkesverksam och inom en treårsperiod genomgått en aktualitetsutbildning som är godkänd av SRF samt en kvalitetskontroll som är beslutad av SRF:s kongress (SRF, 2005).

3.1.2 Branschorganisationen för revisorer och rådgivare

FAR SRS är en organisation för revisions- och redovisningsbranschen och bildades år 2006 efter en sammanslagning mellan de två revisorsföreningarna Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) och Sveriges Revisors Samfund (SRS). Organisationen har idag cirka 4600 medlemmar som består av kvalificerade revisorer och andra specialistgrupper såsom redovisningskonsulter, skattespecialister med flera (FAR SRS, 2007).

FAR SRS är verksam på både ett nationellt och internationellt plan. Nationellt är organisationen med i utvecklingen av rekommendationer, utbildningar och remissverksamhet inom revisions- och redovisningsbranschen. Internationellt är FAR SRS aktiv bland annat genom sitt deltagande i samarbetet inom International Federation of Accountants (IFAC) och Fédération des Experts Comptables Européens (FEE). I Norden deltar FAR SRS i Nordiska Revisorsförbundets (NRF) arbete (FAR SRS, 2007).

För att bli medlem i FAR SRS och få titeln auktoriserad redovisningskonsult FAR SRS krävs en akademisk examen med företagsekonomisk inriktning om minst 120 poäng. Utöver det krävs även en praktik inom redovisningsområdet på minst fem år, varav minst tre år är genomförda på en redovisnings- eller revisionsbyrå. FAR SRS rekommenderar att praktiktiden är allsidig och omfattar bland annat redovisning, företags- och personbeskattning, moms, bolagsrätt samt analys och värdering (IREV, 2008).

3.2 Bokföringsnämnden

Bland redovisare finns en stor majoritet som anser att god redovisningssed bör stödjas på accepterade normer och auktoritativa uttalanden. I Sverige har det funnits flera organ vilka har fungerat som normgivare (Artsberg, 2005, s.131). I samband med den förnyade bokföringslagen (SFS 1999:1078, BFL) som gavs ut 1976, bildade staten BFN. Den nya versionen av BFL hade karaktären av en ramlag vilket låg till grund till bildandet av BFN. Nämndens uppgift var att fungera som en kompletterande normsättare, vilket sedan blev det huvudsakliga ansvaret. Staten ansåg att det inte gick att överlämna hela uppgiften, att fastställa innebörden av begreppet god redovisningssed, till enskilda intressen. Ett kompletterande statligt normbildande organ ansågs därför nödvändigt (Arvidsson et al. 2005, s.105).

BFN är i dagsläget en myndighet som arbetar under regeringen och fungerar som statens expertorgan inom redovisningsområdet. Nämndens huvudansvar är uttryckt i BFL:s 8:e kapitel 1§: ”Bokföringsnämnden ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed”. En

huvuduppgift är att förse småföretagare med normer och information angående redovisningsfrågor (Finansdepartementet, 2007).

BFN ger ut allmänna råd för att leda företagen rätt när de tillämpar BFL och ÅRL. Från början benämndes råden som rekommendationer och uttalanden. Rekommendationerna tar upp mer övergripande problem inom redovisningen medan uttalandena inriktar sig på mer specifika frågor. I september 1999 ändrade BFN utformningen på de allmänna råden. De ges nu ut i en särskild serie kallad ”Bokföringsnämndens allmänna råd”. Råden anges förutom förkortningen BFNAR, även med uppgifter om utgivningsåret och vilket ordningsnummer de har, till exempel BFNAR 2006:1 (FAR, 2007, s.458).

En annan serie som BFN ger ut benämns ”Bokföringsnämndens vägledning” vilket innehåller en beskrivning av lagar och andra författningar, allmänna råd och andra redovisningsnormer. Vägledningen kommenterar även normerna för att beskriva hur redovisningen ska gå till i praktiken. Den här serien ges ut för att skapa en förståelse om hur redovisningen ska utformas med hänsyn till de författningar och allmänna råd som redan getts ut på området. Förutom vägledning lämnar BFN uttalanden som även de består av allmänna råd. Det som skiljer uttalandena ifrån vägledningarna är att de berör mer specifika frågor (BFN, 2008a).

3.3 Ny normgivning

Dagens företag måste kunna leverera trovärdig och rättvis information om dess verksamhet och utveckling. Det finns många intressenter som alla har ett behov av att följa och kontrollera företagen. För att säkerställa informationen finns det bland annat regler om hur den löpande bokföringen ska skötas och hur årsbokslut samt årsredovisningar ska upprättas (Prop. 2005/06:116, s.56).

I den svenska redovisningslagstiftningen finns en grundtanke om att alla företag ska använda samma redovisningsprinciper i så stor utsträckning som möjligt. Det är svårt i dagens samhälle då reglerna inom redovisning och revision omöjligt kan utformas på samma sätt i olika slags företag. När det gäller aktiebolag och finansiella institut ställs höga krav på redovisningen och revisionen, då det handlar om verksamheter som innefattar höga risker samt att flera intressenter kräver insyn i verksamheterna. När det istället gäller en enskild firma är kraven lägre på redovisningen. Förklaringen är att antalet intressenter är begränsat och i slutändan är det ägaren som har det fulla betalningsansvaret (Prop. 2005/06:116, s.57-58).

BFN som har ansvaret för normgivningen för onoterade företag har arbetat för att försöka anpassa internationella rekommendationer för de berörda företagen då internationella redovisningsstandarder har fått allt större inflytande. Syftet har varit att skapa en jämförelselik redovisning bolag emellan då grundtanken, som nämndes ovan, är att olika företag i så stor utsträckning som möjligt ska använda samma redovisningsprinciper. Detta har lett till flera parallella regelverk med mer omfattande och komplicerade redovisningsregler (BFN, 2004a).

BFN anser att dagens framväxt av internationella redovisningsregler för de noterade företagen har lett till regler som är svårförstådda för de små företagen. De anser att redovisningsreglerna i dagsläget ger företagen för många valmöjligheter inom redovisningsprinciper, vilket komplicerar för dem som tillämpar reglerna (Prop. 2005/06:116, s.59-60). BFN har på grund av detta tagit beslutet att dagens normgivning för onoterade företag inte är tillräckligt utformad för att kunna nå upp till sitt syfte, vilket är att underlätta redovisningen för företagen (BFN, 2004a).

Den ändrade inriktningen inom normgivningen fastställdes vid ett sammanträde den 13 februari 2004 (BFN 2004a). Tanken bakom den nya inriktningen är att istället för att ha normer per ämnesområde, införa det per företagskategori. Vad BFN vill få ut av den nya normgivningen är att företagen ska få mindre valfrihet och mer standardiserade regler att följa. Företagen ska kunna välja ett paket som innehåller regler vilket täcker allt som behövs för att upprätta en årsredovisning eller ett årsbokslut (Wedberg, 2007).

3.4 K1-regelverket

Från och med 1 januari, 2007 blev det nya bestämmelser i BFL angående skyldigheten att avsluta sin löpande bokföring. De tidigare reglerna sa att vissa företag inte omfattades av kravet att upprätta ett årsbokslut eller årsredovisning. Detta gällde vissa enskilda näringsidkare, registrerade trossamfund, ideella föreningar och vissa handelsbolag. Gränsen för att bli tvungen att upprätta ett årsbokslut eller årsredovisning gick vid en omsättning som normalt – övergick till mer än 20 prisbasbelopp (Prop. 2005/06:116, s.71). I de nya bestämmelserna BFL är det nu uttryckt att alla företag som inte behöver avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning istället ska upprätta ett årsbokslut. Företag med en årlig nettoomsättning som normalt inte uppgår till tre miljoner kronor får däremot upprätta ett förenklat årsbokslut (BFN 2004b).

Orsaken till förändringen i BFL ligger i att alla enskilda näringsidkare är skatteskyldiga och därmed även skyldiga att deklarerera verksamhetens inkomst. Så även om näringsidkaren inte upprättar ett bokslut måste ett slags bokslut upprättas på deklarationsblanketten. Därmed anses undantaget av att upprätta ett bokslut inte vara tillräckligt väsentligt. Mot denna bakgrund begärde BFN att undantaget med att upprätta ett bokslut inte ska gälla enskilda näringsidkare. Samma förklaring ligger till grund när det gäller handelsbolag med endast fysiska personer som delägare. Verksamheten ska beskattas hos bolagsmännen, som därmed blir tvungna att upprätta ett slags bokslut i sina deklARATIONER (Prop. 2005/06:116, s.72-73).

K1-regelverket, vilket är det enda av kategorierna som i dagsläget är helt fastställt och som trädde i kraft från 1 januari, 2007 beskriver hur det förenklade bokslutet ska upprättas. Det är däremot inte tvingande och företagen har alltid möjligheten att gå upp en kategori. I BFL:s 6:e kapitel 10§ går att läsa ”Ett förenklat årsbokslut ska bestå av en resultaträkning och en balansräkning. Det ska upprättas enligt god redovisningssed och i vanlig läsbar form”. BFN utvecklade K1-regelverket i samarbete med Skatteverket

(SKV) och organisationen BAS och omkring 650 000 företag har möjligheten att upprätta det förenklade årsbokslut (Precht, 2006b). Orsaken till samarbetet med SKV är att BFN har velat att det förenklade årsbokslutet ska ligga till grund för deklarationen utan att några större justeringar ska behöva göras. De har tagit fram ett råd vilket benämns ”BFN:s allmänna råd för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut” (BFNAR 2006:1). BFN har även gett ut en vägledning till företagen för att precisera hur det allmänna rådet ska användas (BFN 2004b).

Om den enskilda näringsidkaren väljer att upprätta ett förenklat årsbokslut ska reglerna i BFL och BFNAR 2006:1 följas (SKV 282, 2008, s.3). Företagen kan även få hjälp genom BFN:s vägledning samt ta del av de broschyrer som BFN och SKV har tagit fram tillsammans, broschyrerna ”Bokföring, bokslut och deklaration, Del 1 och 2 (SKV 282 och SKV 283)”. Väljer företaget istället att upprätta ett vanligt bokslut ska de följa de regler i BFL och den övriga normgivning som BFN har gett ut (Nutek, 2008).

Enskilda näringsidkare som väljer att börja tillämpa reglerna för ett förenklat årsbokslut eller startar en ny verksamhet måste upprätta en öppningsbalansräkning. Detta för att ge en inblick i vad företaget äger och hur det är finansierats. När året har gått gör företaget en balansräkning i det förenklade årsbokslutet där företagaren då kan se hur företagets tillgångar och skulder har förändrats under året (SKV 282, 2008, s.6). BFN och SKV har tagit fram informationsblad för hur öppningsbalansräkningen ska upprättas (BFN 2004b).

3.5 BFN:s vägledning för enskilda näringsidkare

När BFN arbetade fram vägledningen för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut var syftet att få fram så enkla och tydliga regler som möjligt. Kravet var att reglerna skulle vara så pass enkelt utformade att de enskilda näringsidkarna själva ska kunna upprätta det förenklade årsbokslutet samtidigt som det uppfyller de krav som ställs. Det var även viktigt vid utformandet av vägledningen att det bokföringsmässiga resultatet i så stor utsträckning som möjligt skulle stämma överens med det skattemässiga resultatet (Wedberg, 2006a).

BFN har i vägledningen samlat de regler som gäller för enskilda näringsidkare. Nämnden har arbetat för att alla bestämmelser inom redovisningsområdet ska finnas med. I några fall finns dock hänvisningar till andra lagar. Ett exempel är inkomstskattelagen (1999:1229, IL) som ska användas vid beskattning (BFN, 2006).

En enskild näringsidkare som upprättar ett förenklat årsbokslut ska klara sig med att bara använda reglerna i vägledningen. Den är uppbyggd för att vara fullständig för företagen. Om det ändå sker att företaget inte hittar svar i vägledningen eller i hänvisningen kan svaret finnas i de redovisningsprinciper som vägledningen använder (BFN, 2006).

BFN:s vägledning för enskilda näringsidkare är uppbyggd i tre delar. Den första delen tar upp lagregler och det allmänna rådet BFNAR 2006:1. Den andra delen består av kommentarer till den första delen och slutligen, i den tredje delen, visas exempel.

Vägledningen avslutas med två bilagor. Den första bilagan tar upp hänvisningarna till andra gällande lagar. Den andra bilagan visar hur ett förenklat årsbokslut ska upprättas.

3.6 Exempel på förenklingar

K1-regelverket innehåller en mängd förenklingar vilket redovisas utförligt i broschyren SKV 282 som finns tillgänglig på BFN:s hemsida. Vi förklarar här några av de alternativ till förenklingar som vi tycker är de mest relevanta, vilka fungerar som byggstenar till det förenklade årsbokslutet.

3.6.1 Kontant- och faktureringsmetoden

Företag som tillämpar K1-regelverket har ett val i form av vilken metod de vill använda i anknytning till den löpande redovisningen. De metoder som är valbara är kontantmetoden och faktureringsmetoden (SKV 283, 2008, s.8).

Kontantmetoden är den enklaste av dessa två metoder och lämpar sig för företag med mindre verksamheter. Endast in- och utbetalningar bokförs löpande under året. Detta innebär att fakturor som skickas eller erhålls, bokförs först när betalningen genomförts. Betalningstransaktionerna sker antingen kontant, med kontokort eller via plusgirokonto eller bankkonto, därav namnet kontantmetoden (SKV 283, 2008, s.8).

I samband med kontantmetoden används lämpligast bokslutsmetoden som är den enklaste formen vid momsredovisning. Bokslutsmetoden innebär att redovisning av moms sker löpande under året vid betalningstillfället och att moms på obetalda kundfordringar och leverantörsskulder bokförs vid årets slut (SKV 283, 2008, s.8).

För ett större företag kan istället faktureringsmetoden vara det bästa alternativet. Den ger företaget mer utförlig information än vad kontantmetoden gör. Med metoden bokförs fakturorna i samband med att en kundfordran skickas eller när en leverantörsskuld erhålls, därefter bokförs inbetalningen eller utbetalningen. Vid momsredovisning används även här lämpligast faktureringsmetoden, vilket innebär att moms redovisas när en faktura har erhållits eller upprättats (SKV 283, 2008, s.8).

Regeringens syfte med att fler företag ska få använda sig av kontantmetoden är att den metoden, jämfört med faktureringsmetoden, innebär en praktisk förenkling för den bokföringsskyldige. Nackdelen är att den inte avspeglar de aktuella förhållandena lika rättvist som faktureringsmetoden, då fordringar och skulder som ännu inte betalats inte syns i bokföringen. Regeringen tycker dock att det ändå är acceptabelt när det gäller enskilda näringsidkare då de oavsett om de betalat eller inte måste bokföras vid räkenskapsårets slut. Enligt kontantmetoden måste kontanta in- och utbetalningar bokföras senast nästföljande arbetsdag och de affärshändelser som uppkommer ska förvaras i ordnat skick och på ett betryggande och överskådligt sätt. Med denna bakgrund ser inte regeringen att kontantmetoden utifrån ett kontrollperspektiv behöver betyda några större nackdelar (Prop. 2005/06:116, s.66).

3.6.2 Val av kontoplan

Ett annat val som måste beaktas är valet av kontoplan. I samband med K-projektet och de förenklade redovisningsreglerna har BAS tagit fram en ny anpassad kontoplan för enskilda näringsidkare vilka upprättar ett förenklat årsbokslut. Den benämns ”BAS 2007 – Förenklat årsbokslut, K1-BAS”. Den tidigare fullständiga BAS-kontoplanen är uppdelad i två olika versioner, vilket även har gjorts med den nya kontoplanen BAS 2007. Valet ligger i att välja ett av de alternativ som finns i den fullständiga kontoplanen eller att välja en av de två versioner som är speciellt anpassade efter K1-företag (Karlsson & Nilsson, 2007):

- Normal-BAS cirka 1000 konton.
- Normal-BAS minitabell (BAS mini) cirka 150 konton.
- K1-BAS standardtabell, cirka 140 konton
- K1-BAS minitabell cirka 30 konton

Om företagaren väljer att använda den ursprungliga BAS-kontoplanen kan de konton som passar bäst av de cirka 1000 stycken som finns väljas. Om företaget är mycket litet kan det då vara lätt att lockas att använda sig av för många konton, vilket gör redovisningen onödigt komplicerad. Det kan då bli svårt att få en överblick över rapporter och sammanställningar kan bli för detaljerade (Karlsson & Nilsson, 2007).

BAS 2007-kontoplanen, som är särskilt anpassad efter K1-företag, ska kunna användas av både små och stora enskilda näringsidkare och bygger på standardiserade kopplingar till det förenklade årsbokslutet. Standardversionen av den nya kontoplanen är en tabell med cirka 140 konton, där cirka 90 stycken är grupp- eller huvudkonton och de resterande 50 är underkonton. För de mindre företagen finns även möjligheten att använda minikontotabellen på cirka 30 konton, dock kan en mer detaljerad indelning av kontona behövas (Karlsson & Nilsson, 2007).

3.6.3 Inventarier av mindre värde

Inventarier som är av mindre värde eller som har en livslängd på max tre år behöver enligt IL inte periodiseras, utan kan istället dras av i sin helhet det året kostnaden uppstår. För stora företag ligger beloppsgränsen för mindre värde vid ett belopp på 20 000 kronor medan små företag har en gräns på 10 000 kronor. För enskilda näringsidkare som upprättar ett förenklat årsbokslut får inventarier med ett värde på högst 5 000 kronor dras av (SKV, 2007a).

Inventarier av mindre värde tas upp i punkt 6.4 i BFN:s vägledning ”Materiella anläggningstillgångar”. I vägledningen står det skrivet att anläggningstillgångar som har en begränsad ekonomisk livslängd systematiskt ska skrivas av i redovisningen. Nämnden påpekar undantaget i IL angående inventarier av mindre värde eller angående inventarier med en livslängd på max tre år. Därmed av förenklingskäl ska det vara tillåtet även i redovisningen att kostnadsföra dessa inventarier direkt då det inte rör sig om väsentliga belopp för verksamheten.

3.6.4 Periodiseringar

Periodisering innebär att omvandla inkomster och utgifter till intäkter och kostnader i resultaträkningen. Till varje period ska därför intäkter ha tillgodoräknats för den försäljning som hör till perioden och alla utgifter ska redovisas som en kostnad under den perioden då de anskaffade resurserna förbrukades. Många gånger måste betalningen ske i förskott för tjänster som utnyttjas successivt. Exempel på detta är försäkringspremier och hyror. Ett annat exempel på utgifter som betalas i förskott är inköp av varor och material som ska säljas men som finns kvar i företaget vid redovisningsperiods utgång. Däremot görs ofta räntebetalningar först i efterhand vilka är exempel på utgifter som betalas i efterskott (BFN, 2008b).

För att få ett rättvisande resultat ska den här typen av poster beräknas och beaktas. Förskottsbetalda utgifter måste, till den del de inte utnyttjas eller förbrukas, tas upp som en tillgång. På motsvarande sätt sker beräkningen av kostnader och skuld för exempelvis telefon, el och vatten som ännu inte fakturerats. Beräkning av avskrivningar på maskiner och inventarier är också en sorts kostnadsperiodisering (BFN, 2008b).

Enligt BFNAR 2006:1 skall kundfodringar, vilka företaget vid räkenskapsårets utgång fortfarande inte har fått betalt för, tas upp till ett belopp som motsvarar vad företag fakturerat eller utifrån affärsmässiga skäl borde ha fakturerats till. Kundfodringar får dock inte tas upp till högre belopp än det belopp som anges i faktura, avtal eller liknande handling.

Ett utbetalt eller fakturerat belopp är ett förskott om leveransen eller arbetet inte har påbörjats eller om en delleverans eller delprestation uppenbarligen inte har påbörjats. Förskott till leverantör som uppgår till mer än 5 000 kronor skall tas upp som övriga fodringar (BFNAR 2006:1).

Leverantörsskulder ska också tas upp till ett belopp som motsvarar vad företaget fakturerat eller utifrån affärsmässiga skäl borde ha fakturerat till för bland annat inköp, vilka vid räkenskapsårets utgång varit obetalda. Ett mottaget eller fakturerat belopp är ett förskott om antingen leveransen eller arbetet inte har påbörjats eller om en delleverans eller delprestation uppenbarligen inte har påbörjats. Förskott från kunder som uppgår till mer än 5 000 kronor skall tas upp som övriga skulder (BFNAR 2006:1).

3.7 Deklarationsblanketter

I och med de nya bokföringsreglerna har det även blivit en ny deklarationsblankett för dem som upprättar förenklat årsbokslut. Tidigare deklarerade näringsverksamheter med en nettoomsättning på högst 20 prisbasbelopp på blanketten N1. Dessa företag behövde inte upprätta ett årsbokslut. Från och med årets taxering 2008, har N1-blanketten blivit utbytt mot en annan blankett vilken benämns NE. Därmed gäller den för de näringsverksamheter som väljer K1-regelverket vilket innebär upprättandet av ett förenklat årsbokslut. De företag som tidigare har upprättat ett årsbokslut enligt BFL och

övrig normgivning från BFN har deklarerat på N2-blanketten. Även N2-blanketten utgår och ersätts av NE-blanketten med det enda undantaget att de som inte upprättar ett förenklat årsbokslut får lämna ytterligare information (SKV, 2006).

3.7.1 N1-blanketten

N1, som inte längre används, gällde för dem som redovisade inkomst från näringsverksamhet och som inte gjorde ett årsbokslut. På N1-blanketten redovisades samtliga uppkomna intäkterna samt de kostnader som drogs av från intäkterna. Verksamhetens resultat justerades därefter med de skattemässiga avdragen och avsättningarna med mera. Detta blev sedan det resultat vilket skatten beräknades utifrån (SKV, 2007b)

3.7.2 NE-blanketten

NE, som har ersatt N1, ska lämnas in till SKV av samtliga fysiska personer och dödsbon som bedriver enskild näringsverksamhet. NE-blanketten ska användas av dem som upprättar ett förenklat årsbokslut och även av dem som upprättar ett ordinärt bokslut enligt de allmänna reglerna. I början av blanketten finns det en kolumn som ska fyllas i för att tydliggöra att personen i fråga inte tillämpar reglerna om förenklat årsbokslut (SKV 283, 2008, s.5).

NE-blanketten består av fyra avsnitt; identifiering och beskrivning av verksamheten, räkenskapschema, skattemässiga justeringar samt kontroll och statistikfrågor. Det första och inledande avsnittet i blanketten är identifiering och beskrivning av verksamheten och innebär bland annat inlämning av uppgifter om räkenskapsårets omfattning, verksamhetens art, eventuell verksamhet utomlands och om reglerna för förenklat årsbokslut tillämpas (SKV 283, 2008, s.6).

Det andra avsnittet i NE-blanketten är räkenskapschemat, som är en enklare form av en balans- och resultaträkning. Räkenskapschemat är uppdelat i en balans- och resultaträkning med några underkategorier, där resultatposter är indelade efter intäkt- och kostnadsslag. Detta är en vanlig indelningsgrund i företagens affärsredovisning. I flera avseenden är räkenskapschemat i NE-blanketten väldigt likt blanketten för det förenklade årsbokslutet. Precis som det förenklade årsbokslutet är räkenskapschemat uppdelat i en balans- och resultaträkning med några underkategorier men i balansräkningen finns dock en väsentlig skillnad mellan dessa. I det förenklade årsbokslutet går det nämligen inte att fylla i de obeskattade reserverna och avsättningarna. I NE-blanketten kan däremot dessa fyllas i av dem som inte tillämpar reglerna för förenklat årsbokslut. När det gäller resultaträkningen är det förenklade årsbokslutet aningen mer detaljerad än NE-blanketten då det finns fler kolumner att fylla i, som exempelvis uppgifter om periodiserings- och expansionsfond (SKV 283, 2008, s.7-8).

Det tredje avsnittet är de skattemässiga justeringarna och innebär en beräkning av beskattningen. För att få det beskattningsbara resultat krävs det i regel att det bokförda resultatet justeras. (SKV 283, 2008, s.8-11).

Det sista och avslutande avsnittet i NE-blanketten är kontroll och statistikfrågor, som benämns som övriga uppgifter. Avsnittet innebär att vissa särskilt efterfrågade uppgifter som ligger till grund för SKV kontrollverksamhet lämnas. Även andra myndigheters statistikberäkningar kan baseras på de övriga uppgifterna. Det kan vara uppgifter om faktiska bilkostnader, räntekostnader, ersättningsfonder, periodiseringsfonder med flera. (SKV 283, 2008, s.15-16).

3.8 Kritik

BFN har sedan uppkomsten av förslaget för förenkling fått kraftig kritik för sitt arbete. Allt fler är överens om att det behövs ett förenklingsarbete men missnöjet med det nuvarande förslaget är stort. Kritikerna hävdar att enskilda näringsidkare kan bedriva relativt stora rörelser och då behövs andra regler för vilka tillgångar och skulder som ska redovisas. De hävdar bland annat att det nuvarande förslaget inte ger företagaren ett korrekt och rättvist beslutsunderlag (Engshagen, 2007).

En grundprincip i BFN:s K1-regelverk är att redovisningen ska anpassas till skattereglerna och att en förenkling sker genom att beskattningsunderlaget direkt utgörs av redovisningen. SRF anser att redovisningens kvalitet försämras med denna princip men påpekar samtidigt att antalet intressenter som kan dra nytta av materialet är begränsat till endast SKV och finansärer, vilket kan accepteras för att åstadkomma en förenkling (Wedberg, 2006b).

K1-regelverket har fått stark kritik för de utestående kundfordringar och leverantörsskulder som skall redovisas i det förenklade årsbokslutet. Enligt förslaget ska dessa redovisas inklusive den mervärdesskatt som hör till perioden. Enligt SRF kommer därmed graden av förenkling att reduceras väsentligt eftersom den enskilda näringsverksamheten då inte kan använda den löpande redovisningen vid redovisning av mervärdesskatt under årets början. Den enskilda näringsverksamheten måste därför skilja på det som redovisats i bokslutet och det som redovisats löpande. Då bokslutet dessutom med största sannolikhet inte blir färdigställt förrän en bit in på det nya året så blir risken för fel stor (Wedberg 2006b).

För pågående arbeten i mindre företag som upprättar förenklat årsbokslut finns möjligheten att få tillämpa samma principer både vid löpande räkning och vid fast pris. Ingen aktivering skall behöva ske, utan redovisning och beskattning skall kunna ske enligt faktureringsprincipen, vilket innebär att det sker i takt med att faktureringen sker. Enskilda näringsidkare får även göra sin lagervärdering enligt LIFO-metoden. De har även rätt att direkt kostnadsföra investeringar som har ett anskaffningsvärde understigande 5 000 kronor. SRF anser att förslaget är en god tanke i förenklingsarbetet men anser även att förenklingar bör gälla för handelsbolag med fysiska delägare som

upprättar förenklat bokslut, då de i övrigt har en identisk skattemiljö. För tillfället gäller förenklingarna bara för de enskilda näringsidkarna (Carlson, 2005).

SRF kritiserar dessutom BFN:s K1-regelverk i några mindre avseenden och tar upp bland annat att det bör preciseras vad som menas med normal årlig nettoomsättning och att det bör göras en omarbetning av bokslutsunderlaget eftersom det anses vara rörigt och svårt att följa (Wedberg, 2006b).

En debatt har förts i tidskriften balans, där det diskuterades att förenklingsförslagen inom bokföringen och redovisningen inte är tillräckliga för att företagaren själv ska kunna använda sig av K1-regelverket. Flera försök till regelförenklingar har gjorts genom åren. Det som sades i debatten är att så länge företagaren inte förstår de grundläggande principer som bokföringen bygger på får förenklingarna ingen effekt. Det som togs upp är bland annat debet och kredit som anses som ohanterligt och svårförståeligt. Företagaren har ofta svårt att tolka både den löpande bokföringen och de finansiella rapporter som redovisningskonsulterna tar fram. Det är alltså ingen tillfällighet att mindre företag lämnar över hela redovisningsansvaret till redovisningskonsulten. Enligt debatten så kommer redovisningen i framtiden enbart bli något för experter om det inte kommer en lösning på de pedagogiska hinder som finns i samband med den dubbla bokföringen (Gandy, 2007).

3.9 Sammanfattning av den teoretiska referensramen

BFN är en myndighet som arbetar under regeringen och fungerar som statens expertorgan inom redovisningsområdet. Nämndens huvuduppgift är att förse småföretagare med normer och information angående redovisningsfrågor. BFN ger ut allmänna råd som benämns BFNAR som är till för att leda företagen rätt när de tillämpar BFL och ÅRL. Förutom de allmänna råden ger BFN även ut vägledningar, som innehåller en beskrivning av lagar och andra författningar och allmänna råd samt andra redovisningsnormer.

Grundtanken i den svenska redovisningslagstiftningen har alltid varit att alla företag ska använda samma redovisningsprinciper i så stor utsträckning som möjligt men detta har blivit allt svårare på grund av att de internationella redovisningsstandarderna har fått en allt större inflytande. Därför har BFN arbetat med att försöka anpassa de internationella rekommendationerna för de onoterade företagen. Resultatet har blivit flera parallella regelverk med mer omfattande och komplicerade redovisningsregler. BFN anser att de internationella redovisningsregler för de noterade företagen har lett till regler som är svårförstådda för de mindre företagen. En följd blev att BFN beslutade att införa ett nytt regelverk där företagen får mindre valfrihet och mer standardiserade regler att följa.

Från och med 1 januari, 2007 blev det nya bestämmelser i BFL angående skyldigheten att avsluta sin löpande bokföring, vilket innebar att alla företag som inte behöver avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning istället ska upprätta ett årsbokslut. Däremot får ett förenklat årsbokslut upprättas av de företag som har en årlig nettoomsättning som normalt inte uppgår till tre miljoner. Orsaken till förändringen i bokföringsreglerna ligger

i att alla enskilda näringsidkare är skatteskyldiga och därmed även skyldiga att deklarerera verksamhetens inkomst.

K1-regelverket, som i dagsläget är det enda helt fastställda regelverket, beskriver hur det förenklade bokslutet ska upprättas. K1-regelverket innehåller en mängd förenklingar. Några relevanta förenklingar, som även fungerar som byggstenar till det förenklade årsbokslutet, är möjligheten att välja mellan kontant- och faktureringsmetoden. Det finns även möjligheten att välja mellan tre olika kontoplaner där två är specialanpassade för K1-företag och slutligen förenklingarna gällande inventarier av mindre värde och periodiseringar. Med de nya bokföringsreglerna har det dessutom tillkommit en ny deklarationsblankett, NE, för dem som upprättar förenklat årsbokslut. NE ersätter de gamla blanketterna N1 och N2.

BFN:s K1-regelverk har fått kritik på flera olika plan, bland annat att regelverket inte ger företagaren ett korrekt och rättvist beslutsunderlag. Dessutom har regelverket fått kritik för att förenklingsförslagen inte är tillräckliga för att företagaren själv ska kunna använda sig av K1-regelverket.

4 Empiri

I detta kapitel får läsaren en sammanställning av den empiriska undersökning som gjorts i form av intervjuer. Inledningsvis ges en presentation av informanterna och av företaget de arbetar på. Därefter sammanställs intervjuerna direkt genom att informanternas åsikter samlas tillsammans under respektive frågeställning.

4.1 Presentation av informanterna

Nedan presenteras informanterna. Detta för att läsaren ska få en bättre bild av de intervjuade och enklare kunna värdera trovärdigheten i den information och de åsikter vi fått fram. Vi tar upp vilka typer av kunder de arbetar med, vilken titel informanterna innehar samt hur länge de har arbetat inom redovisningsbranschen.

4.1.1 Informant 1

Intervju med Sven-Åke Mattsson 16/4-08 på Ernst & Young i Göteborg:

Sven-Åke Mattsson arbetar idag som redovisningskonsult inom företagstjänster på revisionsföretaget Ernst & Young. Företag inriktar sig främst på revision, skatt, transaktioner, rådgivning och redovisning. Mattsson är auktoriserad redovisningskonsult enligt FAR SRS och var en av dem 84 första som fick denna titel. Han har även suttit med i styrelsen på FAR SRS och varit med och utvecklat det nya regelverket REKO. Mattsson har varit verksam inom redovisning i cirka 20 år. Han har under dessa 20 år inriktat sig på mindre företag, men även med ett flertal företag som är större enligt definitionen i ÅRL. Inriktningen har dock varit fåmansbolag vilka är mindre företag i den bemärkelsen. I början av hans karriär drev han en egen redovisningsbyrå i 17 år vilken senare blev uppköpt. Därefter fick Mattsson erbjudandet att arbeta på Ernst & Young i samband med att företaget började satsa på företagstjänster. På Ernst & Young har han nu arbetat i två år.

4.1.2 Informant 2

Intervju med Jan Andréasson 16/4-08 på Gothia Revision AB i Göteborg:

Jan Andréasson har varit en kvalificerad revisor i 30 år. Han har tidigare haft många kombiuppdrag men även en del renodlade redovisningsuppdrag som redovisats enligt N2-principen och uppdrag som avslutats med N1-blanketten. Gothia Revision AB bildades 1984 och erbjuder sina kunder revision i små och medelstora ägarledda företag. De erbjuder sina kunder revision och tjänster inom redovisning samt rådgivning inom ekonomiska, administrativa och skattemässiga frågor.

4.1.3 Informant 3

Intervju med Anna Halldenius 17/4-08 på Arkiv Redovisning AB i Göteborg:

Anna Halldenius är godkänd redovisningskonsult enligt SRF. Hon startade och har nu drivit Arkiv Redovisning AB i tio år. Innan var hon ekonomichef på ett medelstort företag. På Arkiv Redovisning AB arbetar de främst med små ägarledda aktiebolag vilka är huvuddelen av deras kunder. Dessa bolag har mellan fyra och tio anställda och deras största kund omsätter 15-20 miljoner, men de har också ett antal enskilda näringsidkare som kunder, ungefär 20-25 stycken. På företaget Arkiv Redovisning AB säljer de anställda tjänster som löpande redovisning, betalning, löner, periodrapporter, årsbokslut och deklaration, det vill säga allt utom revision. För en del kunder sköter de bokföringen löpande, medan de för andra upprättar bokföring och eventuellt ett bokslut vid årets slut.

4.1.4 Informant 4

Intervju med Veysi Seven 29/4-08 på Seven Redovisning i Göteborg:

Veysi Seven är en auktoriserad redovisningskonsult enligt SRF. Han kommer ursprungligen från Turkiet, där han även tog sin civilekonomexamen. Seven har dessutom kompletterat sin examen här i Sverige. Han har drivit sin egen redovisningsbyrå, Seven Redovisning, sedan 17 år tillbaka och har i dagsläget fyra anställda. Innan Seven startade en egen redovisningsbyrå arbetade han som projektanställd för Mölndals kommun. Där hade han ansvar för alla fritidsanläggningar och tog fram säkerhetsrutiner i kommunens ekonomi och administrationsprogram. Metoden han utvecklade blev sedan rekommenderad av KOMREV till alla kommuner i Göteborgsområdet.

4.2 Sammanställning av intervjuerna

Intervjufrågorna är uppställda var för sig. Vi har därefter samlat informanternas åsikter under respektive fråga.

Vad var din första tanke om BFN:s K-projekt?

Informant 1: Sven-Åke Mattson ser BFN:s direktiv som det regelverk vilket nu borde gälla, och anser inte att det finns någon anledning att inte följa nya direktiv som kommer ut. Han säger att konsulter ska anpassa sig efter vad myndigheterna säger, därmed är han alltid positiv till förändringar.

Informant 2: Jan Andréasson som har varit aktiv inom redovisningsbranschen i många år upplever inte K1-regelverket som någon större förenkling. Däremot påpekar han att det är viktigt att inte vara ”egoistisk”, det vill säga att fortsätta med något bara för att vara bekväm. Han säger att ett av BFN:s mål med K1-regelverket måste ha varit att förbättra kvalitén på inlämnade deklarationer från dem som tidigare deklarerat på N1-blanketten.

Informant 3: Anna Halldenius tycker inte om den indelning av företag som BFN har gjort när de utformat kategorierna. Hon tycker inte att det är så enkelt att bara dra ett streck mellan olika typer av bolag. Med tanke på att det finns så många olika slags bolag så anser hon inte att det är logiskt att placera dessa inom en viss gräns, för att sedan säga att de inte får göra vissa saker. Hon poängterar att valmöjligheten att gå upp en kategori i regelverket alltid finns. Problemet är då att företaget i princip är tillbaka där det började, det vill säga förenklingen försvinner när företaget väljer ett mer avancerat regelverk.

Informant 4: Veysi Seven anser att gränstaket på tre miljoner är alldeles för lågt och tycker att det borde vara högre så att fler mindre företag får möjligheten att utnyttja K1-regelverket. Han tycker att indelningen av företagen, trots kritiken, är godtagbar och tillägger att det aldrig går att dela in företagen schablonmässigt. Seven påpekar att det alltid kommer att finnas företag som går över den dragna gränsen, oavsett hur indelningen sker. Han förklarar dessutom att det alltid är tillåtet att göra mer än minimikravet, det vill säga att det är tillåtet att upprätta en fullständig årsbokslut istället för ett förenklat årsbokslut.

Anser du att dagens mindre företag är i behov av en förenkling?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson anser att om revisionsplikten försvinner så är en förenkling på värderingssidan bra, då värderingsfrågor kan vara väldigt komplexa.

Informant 2: Jan Andréasson upplever att dagens mindre företag är i behov av en förenkling. Han tycker exempelvis inte att samma krav på periodiseringar ska ställas på mindre belopp som på större.

Informant 3: Anna Halldenius tycker att dagens små företag är i behov av en förenkling på många plan. Hon säger att näringsidkaren oftast inte förstår bakgrunden till det han/hon gör när blanketter fylls i. Detta betyder att om det ska bli en förenkling så måste det bli enklare hela vägen. Det räcker inte med en förenklad blankett, utan reglerna bakom måste vara så pass enkelt utformade att näringsidkaren förstår bakgrunden. Det är oftast den bristande förståelsen som är problemet, att personen inte förstår effekten av det som fylls i.

Informant 4: Veysi Seven anser att de flesta företagsformerna är i behov av förenklingar och därmed även småföretagen. Han påpekar återigen att han tycker att gränstaket på tre miljoner för K1-företagen är alldeles för lågt. Han förklarar att det finns företag i diverse olika branscher som omsätter upp emot tio miljoner kronor men som trots det värderas till en betydligt lägre summa. Detta beror på att företagets bruttovinst och avkastning är marginell i jämförelse med omsättningen. Som exempel anger han tobaksförsäljare som kan ha en omsättning på cirka 15 miljoner kronor men ändå ha en bruttovinst på endast två eller tre procent. Seven fortsätter med att förklara att förenklade regler är till för småföretag som inte har tillräckligt med resurser för att ha en egen administrationsavdelning som sköter pappersarbete. Han säger att när mindre företagen inte klarar av pappersarbetet, anlitar de istället redovisningskonsulter för att ta hand om hela processen. Trots det blir företagarna ändå tvungna att göra mycket av arbetet helt

själva och det gör att de inte kan koncentrera sig på det de är bra på, det vill säga att driva sin verksamhet. Därmed anser han att det krävs förenklingar för småföretagen för att dessa ska kunna koncentrera sig på viktigare uppgifter än just redovisningen.

Planerar ni att använda er av K1-regelverket och rekommenderar ni era kunder att använda det?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson säger att det blir först nu när det är dags att lämna in taxeringen år 2008 som anpassningen till det nya regelverket sker. Han säger att Ernst & Young planerar att använda K1-regelverket fullt ut på mindre företag. Han upplever inte att regelverket kräver mer arbete än tidigare och säger att det liknar det tidigare på många punkter, så därmed blir det ingen större omställning.

Informant 2: Jan Andréasson säger att alla företag som tidigare redovisat via N1-blanketten "tvingas" in i nya redovisningsrutiner från och med 1 januari, 2007. SKV:s blanketter för inkomståret 2007 är anpassade till K1, så företagen har därmed inget annat val. För de företag som redan haft en ordnad bokföring, men som nu har fått möjligheten att upprätta förenklat årsbokslut, finns det skäl att ta upp frågan om företaget borde upprätta ett förenklat årsbokslut. Denna fråga uppkommer nu under våren i samband med att boksluten för 2007 blir färdigställda. Andréasson kan själv tänka sig att rekommendera de som har en omsättning på högst tre miljoner kronor och som tidigare upprättat ett sedvanligt årsbokslut, att istället gå över till ett förenklat årsbokslut. När regelverket är inlärt skulle detta innebära en förenkling. Däremot är det en process att lägga om redan befintliga bokföringsrutiner som fungerar. När det gäller nystartade rörelser tror Andréasson inte att K1-regelverket kommer bli några problem. Han säger att för att uppfylla mindre företags behov har nya enklare bokföringsprogram utvecklats som ändå når upp till kraven som K-regelverket ställer.

Informant 3: Anna Halldenius säger att de inte planerar att använda sig av K1-regelverket på Arkiv Redovisning AB och hon är tveksam till om de kommer att börja använda det i framtiden om inte regelverket blir tvingande. Orsaken är inte att hon ser det nya regelverket som komplicerat utan det handlar mer om bekvämlighet. Halldenius säger att de flesta av deras kunder inte själva beslutar hur de arbetar på företaget utan överlåter det till redovisningskonsulten att bestämma. De näringsidkare som Arkiv redovisning AB arbetar med lämnar in bokföringen i slutet av året och har därmed inte gjort någon löpande bokföring under året. De flesta kunderna är inte ens medvetna om att K1-regelverket finns. Däremot är det ett fåtal som vet att de nu måste upprätta ett årsbokslut, och om de använt sig av N1-blanketten tidigare så måste de ha vissa ingångsvärden. Halldenius påpekar att redan innan bestämmelserna i BFL ändrades så upprättade de sedvanliga årsbokslut på flertalet av deras mindre företag. Så oavsett om företagen har haft en omsättning som understigit 20 prisbasbelopp så har redovisningskonsulterna valt att använda sig av N2-blanketten. De har därmed gjort riktiga avskrivningar och inte restvärdesavskrivningar. Halldenius anser att de får en bättre och tydligare överblick över företaget då. Upprättas istället ett förenklat årsbokslut leder det till att viss information finns i särskilda dokument och annan information bara finns i deklARATIONEN. Halldenius avslutar det hela med att säga att hon, för sin egen del,

helt enkelt uppfattar det som enklare att upprätta ett sedvanligt årsbokslut istället för ett förenklat.

Informant 4: Veysi Seven säger att de använder sig av vissa delar ur K1-regelverket och berättar att de använder sig av kontantmetoden istället för faktureringsmetoden. Han talar om att företag med en omsättning på högst tre miljoner inte behöver bokföra enligt faktureringsmetoden utan kan använda sig av kontantmetoden och påpekar att de har använt sig av kontantmetoden på alla sina berörda kunders bokföring. Han säger dessutom att om de ser att tillämpandet av ett regelverk minskar arbetsbördan för deras klienter och de själva rekommenderar de självklart klienten de förenklade reglerna. Seven tillägger att det förutsätter att regelverket bibehåller kontroll på bokföringen och inte bryter mot etiska normer, lagar och regler som gäller inom SRF. Han påpekar att eftersom K1-regelverket är frivilligt tillämpar de på Seven Redovisning endast de regler som de tycker förenklar för de och deras kunder. Om det i framtiden blir tvingande får de börja tillämpa regelverket i sin helhet.

Vad ser du som positivt respektive negativt med K1-regelverket?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson tycker att det positiva med regelverket är att det blir tydligare. Han anser inte att förenklingen är en direkt förenkling för näringsidkaren, utan den ligger i att det bara finns ett sätt att göra det på, och anser därför att vem som helst kan följa regelverket. För honom personligen blir det däremot ingen förenkling eftersom han alltid har upprättat en balans- och resultaträkning och värderat på det sättet som K1-regelverket förevisar. Han upplever det som positivt att näringsidkaren inte får göra någon annan avskrivning i balans- och resultaträkningen utöver de som görs på den skattemässiga justeringen. Detta leder också till en förenkling då det är givna regler för vad som gäller.

Informant 2: Jan Andréasson tycker att det är bra med regler som inte ställer lika höga krav på graden av periodisering när det handlar om mindre belopp. Behovet av ett rättvisande resultat är obefintligt för de mindre enskilda näringsidkare som ingår i K1 och ur SKV:s synvinkel jämnar det ut sig mellan åren. En annan positiv aspekt är att alla numera måste tillämpa dubbel bokföring. Detta innebär ett avstämningsmoment som ej har funnits innan för de som använts sig av N1-blanketten. Däremot tror Andréasson inte att detta alltid anses som positivt av dem som ”drabbas”. En nackdel med K1-regelverket är att det kommer att innebära ökade kostnader för dem som deklarerat på N1-blankettet om de även i fortsättningen ska använda sig av en redovisningskonsult. För övriga kunder och för dem själva på Gothia Revision innebär K1-regelverket däremot ingen förändring.

Informant 3: Anna Halldenius tycker att det positiva med regelverket är att det blir tydligare regler som ska följas. Det blir även mindre att ta hänsyn till värderingsmässigt. Om hon däremot jämför med den möjligheten som fanns tidigare, då företagaren kunde använda sig av N1-blanketten, så ser hon inte en förenkling med att alla nu måste upprätta ett bokslut. Detta trots att ett förenklat regelverk finns. Istället innebär det mer jobb för dessa företag. För de som på egen hand har klarat av att upprätta ett bokslut tidigare och fyllt i N1-blanketten blir det nu mer komplicerat. Tidigare fyllde

näringsidkaren i vad han/hon sålt/köpt, lager föregående år och vad lagret innehåller nu, kundfordringar/leverantörsskulder och så vidare. Detta var ett väldigt enkelt system. Nu ska näringsidkaren, även om han/hon upprättar ett förenklat årsbokslut, lämna bokslutsspecifikationer. Detta innebär inte en förenkling för de allra minsta företagen. Halldenius tror däremot att företag som har en nettoomsättning på omkring två och en halv miljoner kronor kan uppleva K1-regelverket som en förenkling då de slipper vissa värderingsregler. Intrycket hon har fått är dock att de företag som omsätter så pass mycket ändå upprättar ett sedvanligt årsbokslut.

Informant 4: Veysi Seven anser att det finns både positiva och negativa delar med regelverket men poängterar att de flesta förbättringarna och förenklingarna är bra för de mindre företagen. Han menar att en positiv detalj med K1-regelverket är möjligheten att välja arbeta enligt kontantmetoden istället för faktureringsmetoden, vilken han anser är en svårare metod. Han förklarar att hans kunder är kunniga inom sitt verksamhetsområde men att de oftast helt saknar kunskap och utbildning inom bokföring och att det därför blir mer arbete för Seven och hans kollegor. Han förklarar att när kunderna arbetar enligt faktureringsmetoden går mycket av hans tid åt att sortera och kopiera papper och att det i slutändan blir mycket pengar för företagen eftersom det är tid Seven Redovisning tar betalt för. Därmed blir det som sagt en positiv aspekt för både företagaren och redovisningskonsulten att företagaren kan övergå till en enklare bokföringsmetod i form av kontantmetoden. Redovisningskonsulten slipper då att handskas med osorterade papper som kunden lämnar in. Han tycker det är positivt att det räcker att bokföra kvarvarande leverantörsfakturer och kundfordringar vid räkenskapsårets slut och att de andra elva månaderna blir ganska förenklade. Seven berättar att en grundprincip i K1-regelverket är att redovisningen ska anpassas till skattereglerna och redovisningen ska utgöra beskattningsunderlag direkt. Han anser att detta som princip kan medföra en försämring av redovisningskvaliteten.

Varför har inte fler gått över till det nya regelverket?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson har fått höra ifrån andra redovisningskonsulter att de upplever det som svårt att byta regelverk vilket Mattsson inte riktigt förstår. Han tror att det är många redovisningskonsulter som bara har hört talas om regelverket, de är inte tillräckligt insatta i det och vet inte riktigt vad det innebär. Det är först nu när det är dags att lämna in deklARATIONERNA som redovisningskonsulterna kommer att upptäcka att K1-regelverket inte är så svårt som det upplevs. Mattsson säger att alla redovisningsbyråer och redovisningskonsultbyråer har arbetat med N2-blanketten och egentligen är det ingen större skillnad på den och NE-blanketten. I båda fallen upprättas ju en resultat- och balansräkning. Skillnaderna ligger i så fall inom värderingsreglerna.

Informant 2: Jan Andréasson tror att detta kan förklaras av att de uppdrag som redovisningskonsulter arbetar med vanligtvis innebär en ordnad bokföring som avslutas med en balans- och resultaträkning. Detta betyder att redovisningskonsulterna redan arbetar med ett fungerande system och att ändra detta kan ha en inbyggd tröghet. Att byta regelverk skulle innebära en omställning för både företagen och konsulten. Han påpekar att K1-regelverket gäller alla enskilda firmor och handelsbolag med en omsättning

understigande tre miljoner kronor. BFN:s K1-regelverk är däremot inte tillämpligt för de som tidigare haft en ordnad bokföring, det vill säga deklarerat på en N2-blankett, om det inte ändrat på sitt system. Han menar att de företag som deklarerat på N2- eller N1-blanketten kanske inte är informerade om att de redan 1 januari, 2007 borde ha ändrat sina rutiner. Han tycker att BFN borde ha gett ut mer tydlig information om detta. Andréasson säger att allt nytt känns främmande i början. Redovisningskonsulten är van vid att följa en detaljerad kontoplan och skapa rapporter som kanske egentligen ger mindre företag överflödigt information.

Informant 3: Anna Halldenus tror att de som jobbar professionellt inom redovisningsområdet inte upplever någon direkt förenkling med K1-regelverket. Det är svårt att urskilja skillnaderna mellan regelverken och därmed ser redovisningskonsulterna inte nyttan med det. Hon påpekar att det även kan vara så att redovisningskonsulterna är inkörda i sitt gamla arbetssätt och de blir därmed återhållsamma för förändringar. Halldenus säger att det oftast anses som bekvämt att fortsätta arbeta efter gamla rutiner. Än så länge är K1-regelverket inte tvingande, vilket betyder att det inte är något fel att upprätta ett sedvanligt årsbokslut.

Informant 4: Veysi Seven förklarar att företagaren inte har någon aning om K-projektet och säger att BFN aldrig kan nå ut direkt till själva företagaren. Han fortsätter med att förklara att 90 procent av hans kunder inte vet vad BFN är. Han berättar att även BFN är medvetna om att 80-90 procent av företagarna lämnar över ansvaret till sina redovisningskonsulter. Seven anser att allting hänger på redovisningskonsulten som ständigt måste uppdateras. Han anser att problemet ligger i att redovisningskonsulterna redan tillämpar en fungerande metod och det innebär mer arbete att övergå till ett nytt system.

Tror du det krävs att K1-regelverket blir tvingande för att fler ska börja använda det?

Informant 1: Sven-Åke tycker att K1-regelverket lika gärna kan vara tvingande eftersom det endast får användas av bolag med en omsättning upp till tre miljoner kronor.

Informant 2: Jan Andréasson säger att man kan ställa sig frågan om det inte redan är tvingande. K1 är ju ”golvet” det vill säga det mest förenklade årsbokslutet ett bolag kan välja att upprätta. På så sätt ser han det redan som tvingande.

Informant 3: Anna Halldenus tror att så länge redovisningskonsulterna har valmöjligheten att upprätta en sedvanligt årsbokslut så kommer de fortsätta med det då det uppfattas som enklare av dem. Hon påpekar att än så länge är det ju inget fel med att välja att inte gå över till att upprätta ett förenklat årsbokslut. Halldenus säger att K1-regelverket på ett sätt redan är tvingande eftersom alla bolag nu är tvungna att upprätta ett årsbokslut. Däremot finns valmöjligheten för bolag med en omsättning understigande tre miljoner att upprätta ett förenklat.

Informant 4: Veysi Seven tror att om K1-regelverket ska användas av fler måste det förenklas ytterligare men samtidigt måste det även bli tvingande. Han förklarar att om

K1-regelverket skulle bli tvingande, ställs det krav på honom från SRF att han lär sig det nya regelverk ingående.

Anser du att BFN misslyckats med regelverket?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson säger att han inte riktigt vet vad BFN:s syfte varit och vilka direktiv de har arbetat efter. Har syftet varit att förenkla för företagen så hade regelverket kunnat utformas på ett helt annat sätt. Det finns ju flera olika parter, så som företagaren, SKV och eventuellt en extern läsare som alla har behov som ska tillgodoses. Från endast en synvinkel så anser Mattsson att BFN inte har lyckats med K1-regelverket, men om hänsyn tas till alla olika parter så har nämnden lyckats.

Informant 2: Jan Andréasson tycker det är mycket bra att ha en nämnd som tolkar lagstiftning och som SKV hänvisar till. Det blir på så sätt enklare för mindre företag då de kan följa dessa tolkningar istället för att sätta sig in i lagtext. Andréasson anser inte att BFN har misslyckats med K1-regelverket. Deras uppgift är att utfärda anvisningar med syftet att lagstiftningen ska tillämpas på ett så likartat sätt som möjligt av så många rörelseidkare som möjligt, vilket är bra att sträva emot. Däremot är det en fråga över tiden att få de mindre företagen att genomföra förändringen. Andréasson påpekar att det är viktigt att fråga sig vem lagregler/anvisningar finns till för. Det finns i huvudsak tre viktiga parter att ta hänsyn till, vilka är företagaren, omvärlden och SKV. Detta innebär att om en förenkling ska genomföras så måste hänsyn tas till alla dessa tre. När det kommer till små enskilda firmor är det sällan bokföringen som ger företagaren någon löpande information. Oftast har näringsidkaren egna parametrar för att mäta det han/hon är intresserad av, vilket är resultatet av verksamheten. Om man istället ser till omvärlden så som banker, leverantörer och så vidare så kan dessa vara intresserade av att läsa rapporter. Den information som K1-regelverket ger anser Andréasson vara undermålig för deras behov. Sist är det SKV som ska tas hänsyn till. Efter att Andréasson har börjat arbeta med de nya deklarationsblanketterna så har han upptäckt att det inte är mycket specifikationer som SKV kräver att få in. Det är nu betydligt färre uppgifter som behöver lämnas. Detta kan leda till enklare grundmaterial vilket i slutändan kan leda till fler frågor ifrån SKV. Om detta sker så är det knappast någon förenkling för företagaren.

Informant 3: Anna Halldenius upplever att BFN har misslyckats med att pedagogiskt föra ut nyttan med projektet. Det är svårt för folk att förstå varför K1-regelverket borde användas. Dessutom upplever Halldenius det som att BFN i princip ber om ursäkt för det som de har åstadkommit då de ursäktar sig med att mycket styrs av beskattningen.

Informant 4: Veysi Seven har ingen kommentar till denna fråga.

Har du något förslag på hur K1-regelverket hade kunnat förenklas ytterligare?

Informant 1: Sven-Åke Mattsson säger att BFN:s förenklingsarbete har varit en svår uppgift då det finns flera olika parter som nämnden har varit tvungna att ta hänsyn till. Förenklingen ska underlätta för näringsidkaren, skattemyndigheten och eventuellt för externa läsare. Han menar att om BFN:s syfte endast hade varit att förenkla för

företagaren så skulle nämnden ha kunnat utforma K1-regelverket på ett helt annat sätt. Det enklaste för företagaren hade varit att redovisa vad han/hon har tjänat under året och inga specifika detaljer, men då hade skattemyndigheten istället fått problem med att jämföra och läsa av redovisningen. Mattsson säger att det är näst intill en omöjlighet att förenkla mer än att upprätta en balans- och resultaträkning. BFN har ju faktiskt förenklat så pass mycket att näringsidkaren inte behöver ta upp inventarier och anskaffningar på samma sätt. Kraven har också minskat vad gäller ifyllandet av blanketter. Mattsson anser att endast från en synvinkel så har BFN inte lyckats med projektet men om hänsyn tas till alla parter tas så har en förenkling med K1-regelverket skett. Han avslutar med att säga att saker alltid går att förbättra men han kan inte svara exakt på hur en ytterligare förenkling skulle kunna ske.

Informant 2: En förenkling som Jan Andréasson föreslår kan vara att mindre företagare slipper allt bokslutsarbete/periodiseringar och endast redovisar enligt kontantprincipen, dock skulle detta leda till förskjutningar mellan inkomståren. Problemet är att om hänsyn ska tas till exempelvis periodiseringar så är man tillbaka till vad N1-principen innebar.

Informant 3: Anna Halldenius säger att det är viktigt att vara medveten om för vem förenklingen är riktad till. Hon anser inte att K1-regelverket är tillräckligt förenklat ur företagarens synvinkel. Den löpande bokföringen under året är inte svår att förstå. Däremot vid bokslutet när exempelvis kundfodringar vilka företagaren ännu inte fått pengar för, och leverantörsskulder som ännu inte är betalda ska bokas upp, så uppstår det problem för företagaren. Ett annat exempel är när företagaren måste deklarera för moms som han/hon inte fått in pengar för ännu. Ett förslag på en förenkling som Halldenius ger är att de riktigt små företagen ska kunna ha en strikt kontantprincip. Hon påpekar dock att det skulle kunna bli felaktigheter mellan åren eftersom företagen inte periodiserar, men det hade kanske inte gjort så mycket i slutändan då det inte handlar om så stora belopp. En strikt kontantprincip kan vara en förenkling då företagaren kan räkna ihop sina intäkter och kostnaderna i var sin spalt och därefter räkna ut momsen på detta. Hon säger att om det ska det vara pedagogiskt och företagarna ska förstå redovisningen, krävs det förmodligen att redovisningen läggs på en kassaboksnivå.

Informant 4: Veysi Seven anser att en viktig detalj är att gränstaket på tre miljoner kronor är alldeles för lågt och menar att taket borde höjas en bit för att fler företag ska ha möjligheten att utnyttja K1-regelverket. Han tycker att gränstaket borde ligga på tio miljoner kronor eftersom bokföring enligt kontantmetoden, som då blir aktuellt, inte försämrar den rättvisande bilden av företaget. Han påpekar att detta förutsätter att det förekommer en bra kassauppföljning och bra tillsyn på de likvida medlen. En viktig aspekt enligt Seven är att det idag pratas aktivt om de ”svarta pengarna” i restaurangbranschen och det läggs ner åtskilliga timmar på revision för att hitta fusket. I exempelvis Spanien har spanjorerna hittat en speciell metod som verkar fungera. Seven berättar att SKV i Spanien inte bryr sig om vad restaurangen tjänar utan de fastställer istället en fast skatt som de betalar utifrån exempelvis företagets läge, antal bord och anställda. Företagen blir därmed motiverad samtidigt som staten har sina fasta inkomster. Han säger att det har fungerat i Spanien och att det är ett enkelt tillvägagångssätt, även om fastställandet av skatten kan vara aningen problematisk. Han påpekar att det inte

skulle fungera i alla branscher men han tror att det åtminstone skulle fungera för restaurang- och frisörbranschen här i Sverige. Han menar att en sådan skatteregel skulle kunna underlätta bokföringen för de berörda företagen då det skulle minska SKV:s inflyttande i redovisningen.

5 Analys

I analysen kopplar vi samman det vi har redogjort för i vår teoretiska referensram med resultatet från den empiriska undersökningen.

5.1 BFN:s K-projekt

BFN anser att dagens framväxt av internationella redovisningsregler för de noterade företagen har lett till regler som är svårförstådda för de små företagen. Nämnden anser att redovisningsreglerna i dagsläget ger företagen för många valmöjligheter inom redovisningsprinciper, vilket komplicerar för dem som tillämpar reglerna. BFN har på grund av detta tagit beslutet att dagens normgivning för icke-noterade företag inte är tillräckligt utformad (Prop. 2005/06:116, s.59-60).

Informanterna är överens om att mindre företag är i behov av en förenkling. Mattsson tycker att en förenkling på värderingssidan är bra, om revisionsplikten försvinner. Halldenius poängterar att om en förenkling ska uppnås måste det bli enklare hela vägen för företagen.

Tanken bakom den nya inriktningen är att istället för att ha normer per ämnesområde, införa det per företagskategori. Vad BFN vill få ut av den nya normgivningen är att företagen ska få mindre valfrihet och mer standardiserade regler att följa (SRF 2007). K1-regelverket vilket i dagsläget är det enda som är helt fastställt beskriver upprättandet av ett förenklat årsbokslut (BFN 2004b). Företag med en årlig nettoomsättning som normalt inte uppgår till tre miljoner kronor får upprätta ett förenklat årsbokslut (BFN 2004b).

Informanternas åsikter om K1-projektet och K1-regelverket går isär. Mattsson är positiv till projektet då han tycker att konsulter ska anpassa sig efter vad myndigheterna säger. Andréasson upplever däremot inte K1-regelverket som någon större förenkling. Seven tycker att gränstaket på tre miljoner kronor är för lågt, däremot är han positiv till indelningen av företagskategorier vilket Halldenius inte tycker är ett bra upplägg.

5.2 Positivt och negativt med K1-regelverket

K1-regelverket innehåller en mängd förenklingar vilket redovisas utförligt i broschyren SKV 282 som finns tillgänglig på BFN:s hemsida. Några exempel som är beskrivna i vår teoretiska referensram är möjligheterna att använda sig av kontantmetoden och att välja en mindre omfattande baskontoplan samt att vissa inventarier kan kostnadsföras direkt. En grundprincip i BFN:s K1-regelverk är att redovisningen ska anpassas till skattereglerna och att en förenkling sker genom att beskattningsunderlaget direkt utgörs av redovisningen.

Både Mattsson och Halldenius tycker att K1-regelverket är tydligare. Halldenius tycker även att det är positivt att det blir mindre att ta hänsyn till värderingsmässigt. Andréasson tycker att det är bra med regler som inte ställer lika höga krav på graden av periodisering när det handlar om mindre belopp. En annan positiv aspekt Andréasson tar upp är att alla numera måste tillämpa dubbel bokföring vilket innebär ett avstämningsmoment som ej har funnits innan för de som tidigare använts sig av N1-blanketten. Seven tycker att en positiv aspekt med K1-regelverket är möjligheten att välja arbeta enligt kontantmetoden istället för faktureringsmetoden.

Angående nackdelarna med K1-regelverket säger både Andréasson och Halldenius att det kommer att innebära ökade kostnader och jobb för de företag som deklarerat på N1-blankettet om de även i fortsättningen använder sig av redovisningskonsulter. Seven tycker att genom att låta redovisningen utgöra beskattningsunderlaget direkt så kan det leda till en försämring av redovisningskvalitén.

5.3 Bakomliggande orsaker till varför K1-regelverket inte används

Resultatet från uppsatsen ”Mindre komplex normgivning inom redovisning i framtiden? - med fokus på de nya K1-reglerna” visade att trots ett stort behov av förenklade redovisningsregler för mindre företag så tillämpas inte det nya regelverket, istället fortsätter flertalet att upprätta redovisningen som tidigare. Majoriteten av de intervjuade redovisningskonsulterna var tveksamma till om BFN:s K1-regelverk verkligen lett till en förenkling. K1-regelverket är i dagsläget inte tvingande vilket antagligen kommer att krävas för att en praktisk tillämpning av K1-regelverket ska ske.

Alla informanter är överens om att de flesta kunder inte själva beslutar hur de utför redovisningen utan överlåter det till redovisningskonsulten då han/hon fungerar som en rådgivare. Mattsson säger att alla på Ernst & Young kommer att använda sig fullt ut av K1-regelverket och rekommendera det till sina kunder. Även Andréasson kan tänka sig att rekommendera de som har en omsättning på högst tre miljoner kronor och som tidigare upprättat ett sedvanligt årsbokslut, att istället gå över till ett förenklat årsbokslut. Halldenius däremot är tveksam till om de kommer att börja använda K1-regelverket om inte regelverket blir tvingande. Orsaken är inte att hon ser det nya regelverket som komplicerat, utan det handlar mer om bekvämlighet. Seven säger att de nyttjar vissa delar ur K1-regelverket och berättar att de använder sig av kontantmetoden istället för faktureringsmetoden. Om han ser att tillämpandet av K1-regelverket kommer att minska arbetsbördan för deras kunder och de själva är det självklart att han kommer att rekommendera det.

Alla informanter är inne på att det är attityder och bekvämligheter som ligger bakom kritiken mot K1-regelverket. Mattsson har hört ifrån andra redovisningskonsulter att de upplever det som svårt att byta regelverk. Han tror att det kan bero på att många redovisningskonsulter bara har hört talas om regelverket, de är inte tillräckligt insatta i

det och vet inte riktigt vad det innebär. Andréasson tror att K1-regelverket inte används på grund av att redovisningskonsulterna redan arbetar med ett fungerande system och att ändra detta innebär en omställning som kan ha en inbyggd tröghet. Halldenius tror att det är svårt att urskilja skillnaderna mellan regelverken och därmed ser redovisningskonsulterna inte nyttan med det. Hon säger att det oftast anses som bekvämt att fortsätta arbeta efter gamla rutiner.

Mattsson tycker att K1-regelverket lika gärna kan vara tvingande, medan Andréasson säger att man kan ställa sig frågan om det inte redan är tvingande. Detta då han ser K1-regelverket som "golvet". Andréasson säger att alla företag som tidigare redovisat via N1-blanketten "tvingas" in i nya redovisningsrutiner 1 januari, 2007. Halldenius tror att så länge redovisningskonsulterna har valmöjligheten att upprätta en sedvanligt årsbokslut så kommer de fortsätta med det då hon uppfattar det som enklare. För företag under tre miljoner håller hon med Andréasson om att regelverket redan är tvingande. Seven tror att om K1-regelverket ska användas av fler måste det förenklas ytterligare men samtidigt måste det även bli tvingande.

5.4 Har BFN misslyckats med K1-regelverket

BFN har sedan uppkomsten av förslaget för förenkling fått kraftig kritik för sitt arbete. Allt fler är överens om att det behövs ett förenklingsarbete men missnöjet med det nuvarande förslaget är stort (Engshagen, 2007).

Från endast en synvinkel så anser Mattsson att BFN inte har lyckats med K1-regelverket, men om hänsyn tas till alla olika parter så har de lyckats. Andréasson anser inte att BFN har misslyckats med K1-regelverket. Nämndens uppgift är att utfärda anvisningar med syftet att lagstiftningen ska tillämpas på ett så likartat sätt som möjligt av så många rörelseidkare som möjligt, vilket är bra att sträva emot. Halldenius upplever att BFN har misslyckats med att pedagogiskt föra ut nyttan med projektet. Hon tror att det är svårt för folk att förstå varför regelverket bör användas, men hon säger inget om huruvida syftet att förenkla har uppnåtts eller inte.

När BFN arbetade fram vägledningen för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut var syftet att få fram så enkla och tydliga regler som möjligt. Kravet var att reglerna ska vara så pass enkelt utformade så att de enskilda näringsidkarna själva kan upprätta ett förenklat årsbokslut (Wedberg, 2006a). En debatt har dock förts i tidskriften balans, där det diskuterades om att förenklingsförslagen inom bokföringen och redovisningen inte är tillräckliga för att företagaren själv ska kunna använda sig av K1-regelverket. Det som sades i debatten är att så länge företagaren inte förstår de grundläggande principer som bokföringen bygger på så får dessa förenklingar ingen effekt (Gandy, 2007).

Mattsson anser att om syftet har varit att förenkla för företagen så hade K1-regelverket kunnat utformas på ett helt annat sätt. Andréasson har upptäckt att de nya

deklarationsblanketterna innebär ett enklare grundmaterial vilket i slutändan kan leda till fler frågor ifrån SKV. Om detta sker så är det knappast någon förenkling för företagaren.

5.5 Ytterligare förenklingar

Kritikerna hävdar att enskilda näringsidkare kan bedriva relativt stora rörelser och då behövs andra regler för vilka tillgångar och skulder som ska redovisas. De hävdar bland annat att det nuvarande förslaget inte ger företagaren ett korrekt och rättvist beslutsunderlag (Engshagen, 2007). Enligt en debatt i Balans så kommer redovisningen i framtiden enbart bli något för experter om det inte kommer en lösning på de pedagogiska hinder som finns i samband med den dubbla bokföringen (Gandy, 2007).

Alla informanter var överens att BFN har haft ett svårt arbete då det finns flera parter att ta hänsyn till. Mattsson säger att det enklaste för företagaren hade varit att redovisa vad han/hon har tjänat under året och inga specifika detaljer, men då hade SKV istället fått problem med att jämföra och läsa av redovisningen. Mattsson säger att det är näst intill en omöjlighet att förenkla mer än att upprätta en balans- och resultaträkning. Han avslutar med att säga att saker alltid går att förbättra men han kan inte svara exakt på hur en ytterligare förenkling skulle kunna ske.

En förenkling som Andréasson föreslår är att mindre företagare slipper allt bokslutsarbete/periodiseringar och endast redovisar enligt kontantprincipen, dock skulle detta leda till förskjutningar mellan inkomståren. Problemet är att om hänsyn ska tas till exempelvis periodiseringar så är man tillbaka till vad N1-principen innebar.

Halldenius tycker som Andréasson, att ett förslag på en förenkling är att de riktigt små företagen ska kunna ha en strikt kontantprincip. Hon påpekar dock att det skulle kunna bli felaktigheter mellan åren eftersom företagen inte periodiserar, men det hade kanske inte gjorts så mycket i slutändan då det inte handlar om så stora belopp. Hon säger att om det ska vara så pedagogiskt att företagarna förstår redovisningen, krävs det förmodligen att redovisningen läggs på en kassaboksnivå.

Seven tycker att gränstaket borde vara tio miljoner eftersom bokföring enligt kontantmetoden, som då blir aktuellt, inte försämrar den rättvisande bilden av företaget. En annan viktig aspekt enligt Seven är att det idag pratas om ”svarta pengar” i restaurangbranschen och det läggs ner åtskilliga timmar på revision för att hitta fusket. Seven berättar att SKV i Spanien inte bryr sig om vad restaurangen tjänar utan de fastställer istället en fast skatt som de betalar utifrån exempelvis företagets läge, antalet bord och anställda. Han påpekar att det inte skulle fungera i alla branscher men han tror att det åtminstone skulle fungera för restaurang- och frisörbranschen här i Sverige. Han menar att en sådan skatteregel skulle kunna underlätta för de berörda företagen då de slipper ta hänsyn till SKV vid upprättandet av sin redovisning.

6 Resultat

Nedan presenteras resultatet av undersökningen. Först återges forskningsfrågan, därefter presenteras slutsatserna som tolkats och inhämtats ifrån analysen. Därefter kommer vår avslutande diskussion där vi även ger förslag på fortsatt forskning.

6.1 Slutsatser

- Hur borde K1-regelverket ha utformats för att få mer genomslagskraft hos företagarna och redovisningskonsulterna?

Grundtanken i BFN:s K1-regelverk har varit att uppnå en förenkling. K1-regelverket är utformat i samarbete med SKV för att mindre företag ska slippa göra skattemässiga justeringar i deklarationen. BFN har också haft som syfte när de utformat vägledningen att den ska vara så pass enkel att företagaren själv kan förstå och använda sig av K1-regelverket.

Resultatet från undersökningen visar att dagens mindre företag är i behov av en förenkling men däremot är inte K1-regelverkets utformning helt optimalt. Det positiva med BFN:s K1-regelverk är att det nu finns ett tydligare regelverk för mindre företag. Tanken är att mindre företag ska slippa ta hänsyn till lika mycket periodiseringar och att det blir mindre för dem värderingsmässigt. Det finns även en möjlighet för mindre företag att använda sig av kontantmetoden istället för faktureringsmetoden. Alla dessa faktorer bidrar till en förenkling för företagaren. Kritik mot utformningen är att K1-regelverket kommer att innebära ökade kostnader för de företag som, innan bestämmelserna i BFL ändrades, inte behövde upprätta ett årsbokslut. Kritiken har även riktats mot att samarbetet mellan BFN och SKV kan leda till en försämring av redovisningskvalitén då redovisningen direkt ska utgöra beskattningsunderlaget genom att inga skattemässiga justeringar behöver göras.

Orsaken till varför företagarna inte använder sig av K1-regelverket är i huvudsak bristande kännedom. Beslutet om vilket regelverk som ska användas överläts till redovisningskonsulten vilka väljer att fortsätta upprätta ett sedvanligt årsbokslut. Redovisningskonsulterna är överens om att K1-regelverket inte är tillräckligt förenklat för att företagaren själv ska klara av att upprätta ett förenklat årsbokslut.

Redovisningskonsulten fungerar som en rådgivare åt sina kunder då de oftast inte är insatta i redovisningsarbetet. De flesta mindre företag har inte ens hört talas om BFN och K1-regelverket. De överläter istället redovisningsarbetet till redovisningskonsulten. Vissa redovisningskonsulter kan tänka sig redan nu att gå över till K1-regelverket, men de flesta är tveksamma till att byta arbetsätt. Orsaken till detta är inte att K1-regelverket ses som komplicerat utan det handlar mer om attityder och bekvämligheter. Arbetar redovisningskonsulten redan med ett fungerande regelverk så innebär det en omställning att sätta sig in och lära sig ett nytt regelverk vilket de flesta är negativa till. Det som krävs

för att få redovisningskonsulterna att arbeta enligt K1-regelverket är att det blir lagstadgat.

Det finns inget entydigt svar på om BFN har lyckats med utformningen av K1-regelverket. När ett nytt regelverk ska utformas måste hänsyn tas till flera parter. I samband med K1-regelverk har BFN varit tvungna att beakta att en förenkling ska ske för företagaren men samtidigt måste SKV:s behov tillgodoses. BFN:s krav med regelverket har varit att uppnå en tillräckligt stor förenkling så att företagaren själv ska kunna utföra sitt redovisningsarbete. Detta har dock inte uppnåtts då företagaren, utan ekonomisk kunskap, i slutändan trots BFN:s vägledning inte klarar av att upprätta det förenklade årsbokslutet. Om hänsyn tas till både SKV och företagaren så är K1-regelverket en tillfredsställande förenkling men ur företagarens perspektiv är inte K1-regelverket tillräckligt förenklat.

En ytterligare förenkling av K1-regelverket hade kunnat vara att höja det nuvarande gränstaket på tre miljoner. Därmed hade fler företag haft möjligheten att upprätta ett förenklat årsbokslut. Hade syftet varit att endast förenkla för företagaren så hade K1-regelverket kunnat utformas på ett helt annat sätt. En förenkling skulle då kunna vara att mindre företag använder sig av en strikt kontantprincip. Nackdelen med detta är att det blir förskjutningar mellan inkomststörren då det inte förekommer några periodiseringar, men då K1-regelverket berör mindre företag handlar det i slutändan inte om så stora belopp. Ska det vara en förenkling för företagaren krävs det att redovisningen läggs på en kassaboksnivå.

För att uppnå en fullständig förenkling krävs en frikoppling mellan redovisningen och beskattningen. Detta kan uppnås genom en fast skatt som fastställs av SKV och som beräknas utifrån vissa variabler. Problemet är att förslaget inte är genomförbart i alla branscher men det skulle åtminstone kunna fungera för företag i restaurang- och frisörbranschen.

6.2 Avslutande diskussion

När vi skulle välja uppsatsämne tyckte vi att ett intressant val kunde vara att bygga vår uppsats på BFN:s kontroversiella K1-regelverk. När vi tog del av annan forskning fick vi uppfattningen att BFN har misslyckats med att uppnå sitt syfte, som bland annat har varit att underlätta för företagarna i deras redovisningsarbete. Trots att ett nytt förenklat regelverk har trätt ikraft så är det inte många som använder sig av det. Vi antog att det var på grund av utformningen eller att förenklingarna inom K1-regelverket inte var tillräckligt genomtänkta.

Vi gick in i uppsatsprocessen med förväntningarna att redovisningskonsulterna skulle bidra med flera förslag på ytterligare förenklingar eller en alternativ utformning av K1-regelverket. Det visade sig, när vi genomförde empirin, att regelverket trots allt är utformat på ett bra sätt med hänsyn till de parter som BFN har varit tvungna att beakta. Det är attityder och bekvämlighet som är den största bakomliggande orsaken till varför

redovisningskonsulter inte har bytt till K1-regelverket. I efterhand är vi förvånade över vårt resultat då vi inte trodde att det var något så enkelt som bekvämlighet och rädsla för förändringar som förhindrade de berörda parterna att byta regelverk. En faktor som kan ligga bakom redovisningskonsulternas negativa inställning till den förenklade K1-regelverket kan vara en rädsla att förlora en större del av kunderna och därmed intäkter. Utformas ett tillräckligt förenklat regelverk ur företagarnas synvinkel, ser företagaren det som en onödig utgift att anlita en redovisningskonsult för löpande redovisning och bokslut.

Informationen vi har fått genom våra intervjuer har varit givande. Den har hjälpt oss förstå och tolka varför K1-regelverket inte har implementerats. Ett byte till K1-regelverket för redovisningskonsulter är i själva verket inte svårt att realisera. För företagarna däremot så anser vi att BFN har misslyckats då K1-regelverket inte bidrar med tillräckliga förenklingar för att företagarna ska klara av att upprätta redovisningen på egen hand. BFN borde ha lyssnat mer på företagarna och redovisningskonsulterna när de utformade K1-regelverket. Även om en fullständig förenkling inte hade uppnåtts så hade BFN i alla fall kunnat bli medvetna om hur svår bokföringen kan uppfattas av företagarna. Att K1-regelverket är uppbyggt som ett samlat regelpaket och att det är tydligt beskrivet med hjälpbroschyrer och exempel verkar inte vara lösningen för företagaren. Efter genomförandet av vår empiriska undersökning håller vi med informanter om att detta är ett problem.

Utformandet av K1-regelverket kan ses ur två perspektiv, nämligen redovisningskonsultens och företagarens. För redovisningskonsulternas del spelar utformningen av K1-regelverket egentligen ingen större roll då de redan besitter kunskap inom redovisning. Det som kan ändras med utformningen på K1-regelverket är att gränstaket höjs ytterligare. Redovisningskonsulten skulle då kunna använda sig av K1-regelverket för fler företag. Däremot kan K1-regelverket förenklas ytterligare om det ses ur företagarens perspektiv. Tas beskattningens påverkan på redovisningen bort blir det enklare för företagaren att upprätta sin redovisning. Genom att en fast skatt bestäms av SKV skulle det räcka med en enkel redovisning där endast intäkter och kostnader redovisas. En ytterligare förändring i K1-regelverket skulle vara att företagarna kan använda sig av en strikt kontantprincip, vilket skulle innebära att företagaren bland annat slipper boka upp obetalda leverantörsskulder och kundfordringar.

Förslag på fortsatt forskning är att undersöka om företagarna skulle kunna upprätta sin redovisning, utan hjälp av redovisningskonsulter, om en frikoppling till beskattning gjordes. Då hade BFN inte behövt ta hänsyn till SKV vid utformandet av K1-regelverket. Hur skulle K1-regelverket då kunna se ut? Det skulle även kunna vara intressant att undersöka om det är möjligt att genomföra de alternativ vi har fått på förenklingar i praktiken.

7 Källförteckning

7.1 Litteratur

Andersen, Ib (1998), *Den uppenbara verkligheten – Val av samhällsvetenskaplig metod*, Lund: Studentlitteratur.

Artsberg, Kristina (2005), *Redovisningsteori – policy och praxis*, Malmö: Liber ekonomi

Arvidson, Per, Larson, Olov, Lindquist, Hans, Rohlin, Lennart & Thomasson, Jan (2005), *Den nya affärsredovisningen*, Malmö: Daleke Grafiska AB

Denscombe, Martyn (2000), *Forskningshandboken - för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur

FAR (2007), *FAR samlingsvolym, del 1*, Stockholm: Far förlag

Johannessen, Asbjörn & Tufte, Per Arne (2003), *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, Malmö: Liber AB

Lundahl, Ulf & Skärvad, Per-Hugo (1999), *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, Lund: Studentlitteratur

Wallentin, Christer (2006), *Ekonomernas uppslagsbok för alla*, Malmö: Liber AB

7.2 Elektroniska källor

BFN (2001a), *Bokföringsnämndens vägledning - Materiella Anläggningstillgångar*
Tillgänglig: <http://www.bfn.se/redovisning/VAG/VL01-3_materiellaAT.pdf> (2008-04-11)

BFN (2004a), *Information, ändrad inriktning på normgivningsarbetet*
Tillgänglig: <http://www.bfn.se/aktuellt/nyhetsmeddelande_lang.pdf> (2008-03-04)

BFN (2004b), *Ny normgivning*
Tillgänglig: <http://www.bfn.se/aktuellt/ny_normgivning.pdf> (2008-03-04)

BFN (2006), *Bokföringsnämndens vägledning - Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut*
Tillgänglig: <http://www.bfn.se/redovisning/VAG/vl06-1_enskilda.pdf> (2008-04-07)

BFN (2008a), *BFN:s normgivning*
Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx>> (2008-04-04)

BFN (2008b), *Handledningen: "Att föra bok"*

Tillgänglig: <http://www.bfn.se/info/AttForaBok_11.pdf> (2008-04-10)

Carlson, Mikael (2005), Remissvar: *Förenklade redovisningsregler mm*, SRF

Tillgänglig: <http://www.srfkonsult.se/remissvar/050314JUS_forenklade.htm> (2008-04-04)

Engshagen, Ingrid (2007) *BFN bordlade förslag om enskild näringsverksamhet*, FAR INFO nr.1

Tillgänglig: <<http://www.farkomplett.se/document.jsp?documentId=412&anchor=fo3&fromHitlist=false&database=FAR+SRS+INFO>> (2008-04-04)

FAR SRS (2007), *Välkommen till FAR SRS*

Tillgänglig: <http://www.farsrs.se/portal/page?_pageid=33,38258&_dad=portal&_schema=PORTAL> (2008-04-24)

Finansdepartementet (2007), *Regleringsbrev*

Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/bfn/regleringsbrev08.pdf>> (2008-04-04)

Gandy, Margareta (2007), Debatt: *Utan revisionsplikt kan revisorn göra mer för småföretagen*, Balans nr 10

Tillgänglig: <<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/folng-customer/document.do#N69388>> (2008-04-24)

IREV (2008), *Auktoriserad Redovisningskonsult FAR SRS - basutbildning*

Tillgänglig: <<http://www.irev.se/templates/Page.aspx?id=1068>> (2008-04-24)

Karlsson, Sören, Nilsson, Peter (2007), *Förenklade redovisningsregler - för vem?*, SRF

Tillgänglig: <http://www.srfkonsult.se/srfmedia/rk0606_k1.pdf> (2008-03-23)

Nutek (2008), *Företagarguiden*

Tillgänglig: <<http://www.nutek.se/sb/d/476/a/2000>> (2008-04-08)

Precht, Elisabeth (2006a), Artikel: *Förenklingar för mindre bolag*, Balans nr 4

Tillgänglig: <<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/folng-customer/document.do#N67049>> (2008-04-24)

Precht, Elisabeth (2006b), Artikel: *Bokföringsnämnden ger ut normer för K1-bolag*, Balans nr 8-9

Tillgänglig: <<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/folng-customer/document.do#N68000>> (2008-04-24)

Precht, Elisabeth (2007), Artikel: "Förenklingar – är lätt att säga men svårt att göra", Balans nr 8-9

Tillgänglig: <<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/foing-customer/document.do#N66228>> (2008-04-24)

Redovisningsrådet (2001b) *Utformning av finansiella rapporter RR 22*

Tillgänglig: <<http://www.bfn.se/redovisning/RADET/RR/RR22.pdf>> (2008-04-11)

Skough, Bengt (2007), SME/SMP-frågor: *Förenklingarna kräver specialishjälp*, Balans nr 8-9

Tillgänglig: <<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/foing-customer/document.do#N66228>> (2008-04-24)

SKV (2006), *Förenklat årsbokslut*

Tillgänglig: <<http://www.skatteverket.se/skatter/forenklatarsbokslut.4.61589f801118cb2b7b280007440.html>> (2008-04-24)

SKV (2007a), *SKV allmänna råd om inventarier av mindre värde att tillämpas fr.o.m. 2008 års taxering*

Tillgänglig: <<http://www.skatteverket.se/rattsinformation/allmannarad/2007/2007/skva200702ink.4.3dfca4f410f4fc63c86800019263.html>> (2008-04-10)

SKV (2007b), *Utdrag ur broschyren "Dags att deklarerera Näringsverksamhet utan årsbokslut"*

Tillgänglig: <<http://www.skatteverket.se/blanketterbrochyrer/blankett/filer/interaktiva/blanketter/tax2007/main/popuptext1n1.html.4.3dfca4f410f4fc63c86800018736.html>> (2008-04-15)

SRF (2004), *Etiska regler för Sveriges Redovisningskonsulters Förbund*

Tillgänglig: <<http://www.srfkonsult.se/srf/etiska.shtml>> (2008-04-24)

SRF (2005), *Stadgar för Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF*

Tillgänglig: <<http://www.srfkonsult.se/>> (2008-04-24)

SRF (2008), *Om SRF - Sveriges Redovisningskonsulters Förbund*

Tillgänglig: <<http://www.srfkonsult.se/>> (2008-04-24)

Wedberg, Benny (2006a), *Redovisningskonsulten nr. 3 - Förenklade redovisningsregler*, SRF

Tillgänglig: <http://www.srfkonsult.se/srfmedia/rk0603_24.pdf> (2008-04-09)

Wedberg, Benny (2006b), Remissvar över: *Utkast till vägledning om redovisning i enskild näringsverksamhet K1 (Dnr 69/02)*, SRF

Tillgänglig: <<http://www.srfkonsult.se/remissvar/060407BFN.htm>> (2008-04-04)

Wedberg, Benny (2007), *Redovisningskonsulten nr. 6 - Bokföringsnämndens K-projekt*, SRF

Tillgänglig: <http://www.srfkonsult.se/srfmedia/rk0706_28.pdf> (2008-04-04)

7.3 Speciella dokument

BFNAR 2006:1, *Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut*

Broschyr SKV 282 (2008) - *Bokföring, bokslut och deklaration för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut*, Del 1

Broschyr SKV 283 (2008) - *Bokföring, bokslut och deklaration för enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut*, Del 2

Hedberg, Conny & Petersson, Sandra (2007), *Mindre komplex normgivning inom redovisning i framtiden? - med fokus på de nya KI-reglerna*, Borås: Magisteruppsats

Prop. 2005/06:116 (2006), - *Förenklade redovisningsregler m.m.*, Regeringen

Bilaga 1 – Intervjufrågor

Intervjufrågor

Vår uppsats bygger på Bokföringsnämndens K-projektet. Projektet innebär att företagen delas in kategorimässigt efter företagsform och storlek istället för de gamla reglerna som är uppdelade per område. Vi har i vår uppsats valt att begränsa oss till K1. Vi arbetar utifrån följande huvudfråga.

Huvudfråga

- Hur borde K1-regelverket ha utformats för att få mer genomslagskraft hos företagen och redovisningskonsulterna?

Nedan kommer de intervjufrågor vi planerar att utgå ifrån

- En kort beskrivning av er själva. Är ni revisor/redovisningskonsult? Hur länge har ni arbetat och så vidare?

BFN startade projektet med syftet att det skulle leda till förenklade regler inom redovisningen, framförallt för mindre företag. Detta projekt är mycket omdiskuterat då vissa menar att syftet med projektet, att regelverket ska innebära en förenkling för företagen, inte har uppnåtts.

- Vad var din första tanke av BFN:s K-projekt?
- Anser du att dagens mindre företag är i behov av en förenkling?
- Planerar ni att använda er av K1-regelverket och rekommenderar ni era kunder att använda det?
- Vad ser du som positivt respektive negativt med K1-regelverket?

I tidigare undersökningar har resultatet visat att majoriteten av redovisningskonsulterna och revisorer inte använder sig av K1 regelverket trots syftet att underlätta redovisningsarbetet:

- Varför har inte fler gått över till det nya regelverket?
- Tror du att det krävs att K1-regelverket blir tvingande för att fler ska börja använda det?
- Anser du att BFN har misslyckats med regelverket?
- Har du något förslag på hur K1-regelverket hade kunnat förenklas ytterligare?

Dessa frågor är bara vad vi planerar att utgå ifrån. Det kan tillkomma andra frågor under intervjun. Ni får gärna tillägga något annat som inte tas upp genom frågorna om ni känner att det är väsentligt.

Bilaga 2 – Förenklat årsbokslut

Förenklat årsbokslut Enskilda näringsidkare

Namn			Person-/Organisationsnummer		
Kalenderår 2007	Räkenskapsår	Fr.o.m.	T.o.m.	Bokföringsnämndens regler för förenklat årsbokslut (BFNAR 2006:1) och broschyr hittar du på www.bfn.se	
Verksamhetens art					

Fyll i det förenklade årsbokslutet på www.skatteverket.se

Balansräkning Anläggningstillgångar

		Kronor
B1	Immateriella anläggningstillgångar	
B2	Byggnader och markanläggningar	
B3	Mark och andra tillgångar som inte får skrivas av	
B4	Maskiner och inventarier	
B5	Övriga anläggningstillgångar	

Eget kapital

		Kronor
B10	Eget kapital	

Obeskattade reserver

B11	Obeskattade reserver ingår i eget kapital. Upplysningar lämnar du i rutorna U1-U4
-----	--

Avsättningar

B12	Du får inte göra avsättningar i det förenklade årsbokslutet
-----	---

Omsättningstillgångar

B6	Varulager	
B7	Kundfordringar	
B8	Övriga fordringar	
B9	Kassa och bank	
Summa tillgångar		=

Skulder

B13	Låneskulder	
B14	Skatteskulder	
B15	Leverantörsskulder	
B16	Övriga skulder	
Summa skulder och eget kapital		=

Resultaträkning Intäkter

R1	Försäljning och utfört arbete samt övriga momspliktiga intäkter	+
R2	Momsfria intäkter	+
R3	Bil- och bostadsförmån m.m.	+
R4	Ränteintäkter m.m.	+

Avskrivningar

R9	Av- och nedskrivningar av byggnader och markanläggningar	-
R10	Av- och nedskrivningar av maskiner och inventarier och immateriella tillgångar	-

Årets resultat

R11	Bokfört resultat	=
-----	------------------	---

Kostnader

R5	Varor, material och tjänster	-
R6	Övriga externa kostnader	-
R7	Anställd personal	-
R8	Räntekostnader m.m.	-

U1	Periodiseringsfonder	=
U2	Expansionsfond	=
U3	Ersättningsfond	=
U4	Insatsemision, skogskonto, upphovs-mannakonto, avbetalningsplan på skog o.dyl.	=

Underskrift

enligt bokföringslagen och Bokföringsnämndens regler för förenklat årsbokslut

Namn/teckning

--

Spara detta årsbokslut i 10 år tillsammans med bokföringen och bokslutsunderlagen.

Bilaga 3 – NE

Inkomst av näringsverksamhet **NE** Enskilda näringsidkare **2008**

Blanketten ska lämnas av fysisk person och dödsbo som bedriver enskild näringsverksamhet.
Information om hur du fyller i blanketten finns i broschyrerna Bokföring, bokslut och deklaration del 1 och 2, SKV 282 och 283. Belopp anges i hela kronor.

Kalenderår 2007	Räken- skapsår	11 Fr.o.m.	12 T.o.m.
39 Datum då blanketten fylls i			

Den skattskyldiges namn	Person-/organisationsnummer
31 Verksamhetens art	
Självständig näringsverksamhet bedrivs i utlandet ☐ Ja ☐ Nej	34 Jag har inte tillämpat reglerna om förenklat årsbokslut
35 Personnummer redovisningsansvarig *	

* Vid redovisning av gemensam verksamhet samt vid förenklat uppgiftslämnande för enkelt bolag. Om det är du som är redovisningsansvarig ska du fylla i ditt eget personnummer.

Balansräkning/räkenskapschema

Anläggningstillgångar

B1	Immateriella anläggningstillgångar	01
		02
B2	Byggnader och markanläggningar	
B3	Mark och andra tillgångar som inte får skrivas av	03
		04
B4	Maskiner och inventarier	
		05
B5	Övriga anläggningstillgångar	

Eget kapital

B10	Eget kapital (tillgångar - skulder)	10
-----	-------------------------------------	----

Obeskattade reserver **

B11	Obeskattade reserver	13
-----	----------------------	----

Avsättningar **

B12	Avsättningar	15
-----	--------------	----

** Ska inte fyllas i av den som upprättar förenklat årsbokslut.

Omsättningstillgångar

B6	Varulager	06
		07
B7	Kundfordringar	
		08
B8	Övriga fordringar	
		09
B9	Kassa och bank	

Skulder

B13	Låneskulder	16
		17
B14	Skatteskulder	
		18
B15	Leverantörsskulder	
		19
B16	Övriga skulder	

Resultaträkning/räkenskapschema

Intäkter

R1	Försäljning och utfört arbete samt övriga momspliktiga intäkter	20
		+
		21
R2	Momsfria intäkter	
		+
		22
R3	Bil- och bostadsförmån m.m.	
		+
		23
R4	Ränteintäkter m.m.	
		+

Avskrivningar

R9	Avskrivningar och nedskrivningar byggnader och markanläggningar	28
		-
R10	Avskrivningar och nedskrivningar maskiner och inventarier och immateriella tillgångar	29
		-

Årets resultat

R11	Bokfört resultat (förs över till sidan 2 R12)	30
	(+/-)	=

Kostnader

R5	Varor och legoarbeten	24
		-
		25
R6	Övriga externa kostnader	
		-
		26
R7	Anställd personal	
		-
		27
R8	Räntekostnader m.m.	
		-

SKV 2161 W utgåva 1 07-10

Skattemässiga justeringar av bokfört resultat

R12	Bokfört resultat (förs över från R11 sidan 1) (+/-)	40 =	R31	Negativ räntefördelning (beloppet förs även till ruta 55 på INK1)	57 +
R13	Bokförda kostnader som inte ska dras av	41 +	R32	Återföring av periodiseringsfond	58 +
R14	Bokförda intäkter som inte ska tas upp	42 -	R33	Överskott (+)/Underskott (-) före avsättning till periodiseringsfond	=
R15	Intäkter som inte bokförts men som ska tas upp	43 +	R34	Avsättning till periodiseringsfond, dock högst 30 % av överskott vid R33	59 -
R16	Kostnader som inte bokförts men som ska dras av	44 -	R35	Överskott (+)/Underskott (-) före ökning av expansionsfond	=
R17	Sammanlagt resultat av verksamheten	=	R36	Ökning av expansionsfond, dock högst överskott vid R35 (beloppet förs även till ruta 128 på INK1)	60 -
R18	Vid gemensam verksamhet/redovisning. Avgår annans del av resultatet	45 -	R37	Minskning av expansionsfond (beloppet förs även till ruta 132 på INK1)	61 +
R19	Överskott från annan verksamhet från NEA och min andel som medhjälpare make	46 +	R38	Egna pensionspremier eller inbetalning på pensionsparkonto i näringsverksamheten (beloppet förs även till ruta 120 på INK1)	62 -
R20	Underskott från annan verksamhet från NEA och andel till medhjälpare make	47 -	R39	Särskild löneskatt på ovanstående pensions-sparavdrag	63 -
R21	Min andel av resultatet från verksamheten/erna	48 =	R40	Vid 2007 års taxering medgivna avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt	64 +
R22	Övriga skattemässiga justeringar, kostnader min andel	49 -	R41	Påförda egenavgifter eller särskild löneskatt enligt slutskattebesked 2007	65 -
R23	Övriga skattemässiga justeringar, intäkter min andel	50 +	R42	Överskott (+)/Underskott (-) före årets avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt	=
R24	Outnyttjat underskott från föregående beskattningssår	51 -	R43	Årets beräknade avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt	66 -
R25	Skogsavdrag/substansminskningsavdrag enligt blankett N8	52 -	R44	Sjukpenning hänförlig till denna näringsverksamhet	67 +
R26	Återföring av värdeminskingsavdrag m.m. vid avyttring av näringsfastighet och s.k. avskattning (skogs- och substansminskningsavdrag redovisas även på N8)	53 +	R45	Allmänt avdrag. Vid konstnärlig och nystartad näringsverksamhet utnyttjat underskott (beloppet förs även till ruta 45 på INK1).	68 +
R27	Uttag från skogs-, skogsskade- eller upphovsmannakonto	54 +	R46	Underskott som utnyttjas i kapital. Vinst vid avyttring av näringsfastighet/näringsbostadsrätt och underskott i andelshus	69 +
R28	Inbetalning till skogs-, skogsskade- eller upphovsmannakonto	55 -	R47	Överskott (+). Överförs till INK1 sidan 2, ruta 100 eller 102	71 =
R29	Överskott (+)/Underskott (-) före räntefördelning	=	R48	Underskott (-). Överförs till INK1 sidan 2, ruta 125 eller 126. Nästa år förs beloppet till R24.	72 =
R30	Positiv räntefördelning, dock högst överskott vid R29 (beloppet förs även till ruta 52 på INK1)	56 -			

Övriga uppgifter

1. Har du dragit av bilkostnader för bil som är leasad (hyrd) i näringsverksamheten eller som är bokförd som tillgång?	75	Ja	
2. Har du dragit av bilkostnader för egen bil enligt schablon (18 kr/mil), ange beloppet.	76		7. Vid beskattningssårets utgång ej återförda värdeminskingsavdrag avseende markanläggningar
3. Ränteutgifter enligt kontrolluppgifter för år 2007 som dragits av i näringsverksamhet, ange belopp	77		8. Ersättningsfonder vid beskattningssårets utgång
4. Vid restvärdesavskrivning: återförda belopp för av- och nedskrivning, försäljning och utrangering	78		9. Kapitalunderlag för räntefördelning (positivt)*
5. Ersättning för under beskattningssåret avyttrade eller förlorade maskiner och inventarier som fanns vid årets början	79		10. Kapitalunderlag för räntefördelning (negativt)*
6. Vid beskattningssårets utgång ej återförda värdeminskingsavdrag avseende byggnader	80		11. Positivt fördelningsbelopp som sparas till nästa års taxering *
			12. Kapitalunderlag expansionsfond (positivt)**
			81
			82
			83
			84
			85
			86

Periodiseringsfonder, ej återförda belopp

13. Periodiseringsfond vid 2003 års taxering	93	16. Periodiseringsfond vid 2006 års taxering	96
14. Periodiseringsfond vid 2004 års taxering	94	17. Periodiseringsfond vid 2007 års taxering	97
15. Periodiseringsfond vid 2005 års taxering	95		

* Uppgift behöver bara lämnas av den som har redovisat räntefördelning i ruta 30 eller 31, eller som vid årets taxering har ökat sitt positiva fördelningsbelopp som sparas till nästa års taxering

** Uppgift behöver bara lämnas av den som vid beskattningssårets utgång har satt av till expansionsfond

NE-2

Bilaga 4 – N1

Samråd enligt SFS 1982:668 har skett med Näringslivets Regelråd.

Den skattskyldiges namn
Person-/Organisationsnummer

Information om hur man fyller in blanketten finns i broschyren Dags att deklarerar Näringsverksamhet, Utan årsboksut, SKV 283. Fyll i/lämna blanketten på: www.skatteverket.se

Inkomst av näringsverksamhet Utan årsboksut - taxeringen 2007

N1

39 Rättelsedatum (år, mån, dag)			
Kalen- derår 2006	Räken- skapsår	11 Fr.o.m.	12 T.o.m.

140 Verksamhetens art	141 Antal egna arbetstimmar	142 Personnr redovisningsansvarig *
143 Näringsverksamheten bedrivs aktivt	144 Näringsverksamheten bedrivs passivt	145 Verksamhet bedrivs i utlandet
	149 Verksamhet bedrivs inom transportsektorn	

* Vid redovisning av gemensam verksamhet samt vid förenklat uppgiftslämnande för enkelt bolag. Om det är du som är redovisningsansvarig ska du fylla i ditt eget personnummer.

Inkomster och förändring av kundfordringar

Kronor

Försäljning och utfört arbete samt övriga momspliktiga inkomster	150	+
Ränteinkomster ** samt övriga momsfria inkomster	151	+
Värdet av uttagna varor och tjänster m.m.	152	+

Utgifter och förändring av leverantörsskulder

Varor och material m.m.	170	-
Anställd personal	171	-
Bilutgifter (inkl. billeasing)	172	-
Reparation och underhåll av markanläggningar och byggnader	173	-
Övriga lokal- och fastighetsutgifter	194	-
Ränteutgifter **	174	-
Övriga avdragsgilla utgifter	175	-

Periodiseringar

Avskrivningar m.m. enligt specifikation på sidan 2	176	-
Utgående lager samt utgående upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	180	+
Ingående lager samt ingående upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	181	-
Utgående upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	182	-
Ingående upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	183	+

Övriga justeringar

Återföring av värdeminskningsavdrag m.m. vid avyttring av näringsfastighet och s.k. avskattning	783	+
Resultat av verksamheten	798	=
Vid gemensam verksamhet/redovisning. Avgår annans andel av resultatet	800	-
Min andel av resultatet	799	=
Värde av fri bil, fri bostad m.m.	802	+
Uttag från skogs-/skogsskade-/upphovsmannakonto m.m.	153	+
Överskott av annan verksamhet från N1A/ N2A och min andel som medhjälpande make	813	+
Underskott av annan verksamhet från N1A/ N2A och andel till medhjälpande make	814	-

www.skatteverket.se

Outnyttjat underskott från tidigare år	809	-
Avdragsgilla kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats över 7 000 kr m.m.	806	-
Inbetalning till skogs-/skogsskade-/upphovsmannakonto m.m.	177	-
Överskott (+)/ Underskott (-)	=	←
Positiv räntefördelning enligt beräkning på blankett N6, dock högst överskott vid raden ovan.**** (Beloppet förs även till kod 52 på INK 1****)	822	-
Negativ räntefördelning enligt beräkning på blankett N6 (beloppet förs även till kod 55 på INK 1****)	880	+
Återföring från periodiseringsfond	875	+
Överskott (+)/ Underskott (-)	=	←
Avsättning till periodiseringsfond dock högst 30 % av överskott ovan. Beloppet förs även in vid kod 347 på sidan 2	831	-
Överskott (+)/ Underskott (-)	=	←
Ökning av expansionsfond enligt utredning på blankett N6, dock högst överskott vid raden ovan (beloppet förs även till kod 128 på INK 1****)	834	-
Minskning av expansionsfond (beloppet förs även till kod 132 på INK 1****)	878	+
Egen pensionsförs.premie ** i näringsverksamheten. Beloppet förs till INK1**** sidan 2, kod 120	820	-
Beräknad särskild löneskatt (24,26%) på ovanstående pensionsförsäkringspremie	821	-
Vid 2006 års taxering medgivna avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt	818	+
Påförda egenavgifter eller särskild löneskatt enligt slutskattebesked 2006	819	-
Överskott (+)/ Underskott (-)	=	←
Årets beräknade avdrag för egenavgifter eller särskild löneskatt	823	-
Sjukpenning hänförlig till denna näringsverksamhet	824	+
Vid underskott, utnyttjat underskott, t.ex. konstnärlig, nystartad verksamhet och kapitalvinst näringsfastighet.	876	+
Resultat		
Överskott. Överförs till INK1**** sidan 2, kod 100 eller 102.	829	+
Kvarvarande underskott. Överförs till INK1**** sidan 2, kod 125 eller 126. Nästa år förs beloppet till kod 809	854	-

** Ränteinkomster, ränteutgifter och pensionssparande förtrycks i inkomstdeklarationen. Om du tagit upp/dragit av någon del av dessa i näringsverksamheten, måste du ändra i inkomstdeklarationen.

*** Inkomstdeklaration 1

**** Om näringsverksamheten upphör gäller inte nämnda begränsning.

N1

Skogsavdrag

Kronor

Återstående avdragsutrymme för skogsavdrag vid besk. årets ingång	763	+
Ökat avdragsutrymme pga. förvärv av skogsmark under beskattningsåret	764	+
Minskat avdragsutrymme pga. avyttring av skogsmark under beskattningsåret	765	-
Beskattningsårets skogsavdrag. * Förs till kod 176	766	-
Återstående avdragsutrymme för skogsavdrag vid besk. årets utgång	767	=
Uppåtelse av avverkningsrätt	768	+
Avyttrade skogs- produkter m.m. Kr x 60 %	769	+
Summa avdragsgrundande skogsintäkter *	761	=

* Skogsavdrag (koderna 766 och 176) utgör normalt max. 50 % av belopp vid kod 761

Substansminskningsavdrag

Kvarvarande restvärde vid beskattningsårets ingång	770	+
Ökat anskaff.värde pga. förvärv/nyexploatering av takt under beskattningsåret	771	+
Minskat anskaffningsvärde på grund av avyttring av takt under beskattningsåret	772	-
Beskattningsårets substansminskningsavdrag. Förs till kod 176	773	-
Kvarvarande restvärde vid beskattningsårets utgång	774	=

Periodiseringsfonder, ej återförda belopp

Periodiseringsfond vid 2002 års taxering	342
Periodiseringsfond vid 2003 års taxering	343
Periodiseringsfond vid 2004 års taxering	344
Periodiseringsfond vid 2005 års taxering	345
Periodiseringsfond vid 2006 års taxering	346
Periodiseringsfond vid 2007 års taxering	347

Övriga uppgifter

Varulagrets värde vid beskattningsårets utgång	858
Kundfordringarnas värde exklusive moms vid beskattningsårets utgång	859
Kundfordringarna har för beskattningsåret tagits upp till ett belopp som understiger nominella värdet med	832
Leverantörsskulden värde exkl. moms vid beskattningsårets utgång	869
Behållning på skogskonto/upphovsmanakonto vid beskattningsårets utgång	188
Ersättningsfonder vid beskattningsårets utgång	895

** Ska inte fyllas i om företaget redovisat moms i skattedeklaration

*** Summa avdragsgill ingående moms redovisas direkt på INK 1 vid kod 110

Avskrivningar

	Byggnader, kr	Maskinell utrustning anskaffad före 1 juli 1990 samt markanläggningar
Anskaff.värde på tillgångar som är ansk. före beskattningsåret	720	740
Anskaffningar under beskattningsåret	721	741
Under beskattn.året ianspråktaga fonder eller liknande	722	742
Avskrivningsunderlag (= 3/4 av anskaffningsvärdet)		705
Beskattningsårets avskrivning. Förs till kod 176	724	744
Summan av tidigare beskattningsårs avskrivningar	725	745
Oavskrivet värde vid beskattningsårets utgång	726	746

Restvärdeavskrivning

Kronor

Skattemässigt värde vid beskattningsårets ingång	750	+
Under året gjorda anskaffningar som finns kvar vid årets slut	751	+
Ersättning för avyttrade/förlorade inventarier som fanns vid årets början samt ianspråktaga fonder m.m.	753	-
Summa avskrivningsunderlag		=
Årets avskrivning (högst 25 %). Beloppet förs in vid kod 176	756	-
Skattemässigt värde vid beskattningsårets utgång	757	=

Moms som redovisas i inkomstdeklarationen**

Utgående moms, 25 %	77	+
Utgående moms, 12 %	114	+
Utgående moms, 6 %	115	+
Utgående moms på varuförvärv från annat EG-land	963	+
Utgående moms på tjänsteförvärv från utlandet	964	+
Summa utgående moms. Beloppet förs till INK1 eller INK3 vid kod 109 ***	954	=
1. Momspliktig omsättning inom Sverige	889	
2. Momsfri omsättning inom Sverige	890	
3. Momspliktiga uttag av fastighetsförvaltningstjänster	965	
4. Omsättning av marginalbeskattade varor och tjänster	955	
5. Beskattningsunderlag för marginalbeskattad omsättning	956	
6. Omsättning av varor utanför EG (export)	957	
7. Omsättning av tjänster till utlandet	958	
8. Omsättning av varor till annat EG-land	959	
9. Överföring av varor till annat EG-land	960	
10. Förvärv av varor från annat EG-land	961	
11. Trepartsförvärv av varor från annat EG-land	962	

SKV 2151 W utgåva 16.06-10

Högskolan i Borås är en modern högskola mitt i city. Vi bedriver utbildningar inom ekonomi och informatik, biblioteks- och informationsvetenskap, mode och textil, beteendevetenskap och lärarutbildning, teknik samt vårdvetenskap.

På **institutionen för data- och affärsvetenskap (IDA)** har vi tagit fasta på studenternas framtida behov. Därför har vi skapat utbildningar där anställningsbarhet är ett nyckelord. Ämnesintegration, helhet och sammanhang är andra viktiga begrepp. På institutionen råder en närhet, såväl mellan studenter och lärare som mellan företag och utbildning.

Våra **ekonomiutbildningar** ger studenterna möjlighet att lära sig mer om olika företag och förvaltningar och hur styrning och organisering av dessa verksamheter sker. De får även lära sig om samhällsutveckling och om organisationers anpassning till omvärlden. De får möjlighet att förbättra sin förmåga att analysera, utveckla och styra verksamheter, oavsett om de vill ägna sig åt revision, administration eller marknadsföring. Bland våra **IT-utbildningar** finns alltid något för dem som vill designa framtidens IT-baserade kommunikationslösningar, som vill analysera behov av och krav på organisationers information för att designa deras innehållsstrukturer, bedriva integrerad IT- och affärsutveckling, utveckla sin förmåga att analysera och designa verksamheter eller inrikta sig mot programmering och utveckling för god IT-användning i företag och organisationer.

Forskningsverksamheten vid institutionen är såväl professions- som design- och utvecklingsinriktad. Den övergripande forskningsprofilen för institutionen är handels- och tjänsteutveckling i vilken kunskaper och kompetenser inom såväl informatik som företagsekonomi utgör viktiga grundstenar. Forskningen är välrenommerad och fokuserar på inriktningarna affärsdesign och Co-design. Forskningen är också professionsorienterad, vilket bland annat tar sig uttryck i att forskningen i många fall bedrivs på aktionsforskningsbaserade grunder med företag och offentliga organisationer på lokal, nationell och internationell arena. Forskningens design och professionsinriktning manifesteras också i InnovationLab, som är institutionens och Högskolans enhet för forskningsstödande systemutveckling.

HÖGSKOLAN I BORÅS

VETENSKAP FÖR PROFESSION

BESÖKSADRESS: JÄRNVÄGSGATAN 5 · POSTADRESS: ALLÉGATAN 1, 501 90 BORÅS

TFN: 033-435 40 00 · E-POST: INST.IDA@HB.SE · WEBB: WWW.HB.SE/IDA